

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1) Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje projektowana ustawa

Zakres oddziaływania projektu ustawy obejmuje następujące podmioty:

- ubezpieczonych w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, w tym członków funduszy emerytalnych,
- oszczędzający na IKZE,
- OFE oraz zarządzające nimi powszechne towarzystwa emerytalne,
- instytucje oferujące IKZE,
- budżet państwa,
- ZUS i zarządzane przez niego fundusze,

2) Zakres konsultacji społecznych

Projekt został przesłany do zaopiniowania przez szerokie grono partnerów społecznych, w tym przez związki zawodowe i organizacje pracodawców. Zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234, z późn. zm.) projekt aktu prawnego został skierowany do konsultacji z następującymi organizacjami związków zawodowych:

- NSZZ „Solidarność”,
- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych.

Natomiast zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) projekt został skierowany do konsultacji z następującymi reprezentatywnymi organizacjami pracodawców:

- Konfederacją „Lewiatan”,
- Związkiem Rzemiosła Polskiego,
- Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej,
- Business Centre Club Związek Pracodawców.

Projekt ustawy został przekazany do uzgodnień międzyresortowych, jak również do konsultacji z innymi podmiotami. Projekt otrzymały:

- Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych,

- AEGON Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.,
- Pocztylion-Arka PTE S.A.,
- Krajowa Izba Gospodarcza,
- Giełda Papierów Wartościowych,
- Narodowy Bank Polski,
- Komisja Nadzoru Finansowego,
- Biuro Rzecznika Ubezpieczonych,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- BondSpot S.A.,
- Izba Domów Maklerskich,
- Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych,
- Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami,
- Polska Izba Ubezpieczeń,
- Związek Banków Polskich,
- Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych,
- Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych,
- Rada Banków Depozytariuszy,
- Związek Maklerów i Doradców,
- Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka,
- Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy.
- Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych,
- Komitet Obywatelskiej Inicjatywy Ustawodawczej RAZEM,
- Komitet Obywatelski ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego,
- Forum Obywatelskiego Rozwoju.

Opinie oraz uwagi do projektu zgłosiły: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club Związek Pracodawców, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego, Rzecznik Ubezpieczonych, Giełda Papierów Wartościowych, Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., Izba Domów Maklerskich, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Polska Izba Ubezpieczeń, Związek Banków Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza, Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych,

Związek Maklerów i Doradców, Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy, Komitet Obywatelski ds. Bezpieczeństwa Emerytalnego, Forum Obywatelskiego Rozwoju, Towarzystwo Ekonomistów Polskich. Wszystkie pisma, w których zgłoszono opinie i uwagi do projektu ustawy zamieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w swojej opinii przedstawiło podnoszony od kilku lat postulat potrzeby dokonania kompleksowej oceny reformy systemu ubezpieczeń społecznych, która powinna być podstawą do zmian legislacyjnych i dawać impulsy do wyeliminowania negatywnych skutków funkcjonowania systemu. Postulat ten, w opinii OPZZ, wyrósł na bazie negatywnych rozwiązań prawnych wprowadzonych reformą systemu emerytalnego. Podstawowymi wadami są: brak jakiejkolwiek odpowiedzialności akcjonariuszy Powszechnych Towarzystw Emerytalnych za poziom świadczeń emerytalnych, wysokie i niepowiązane z wynikami ekonomicznymi zyski. Według OPZZ, wysokość wypłat emerytur wskazywała, że część ubezpieczonych na swoim koncie emerytalnym w wybranym lub wylosowanym OFE miała aktywa w niższej wysokości od potrąconej i przekazanej składki emerytalnej. OPZZ podniosło również kwestię wprowadzenia dobrowolności oszczędzania na emeryturę w otwartych funduszach emerytalnych. Zdaniem OPZZ państwo nie powinno zmuszać swoich obywateli do obowiązkowego oszczędzania w prywatnych instytucjach ubezpieczeniowych działających w formie spółek akcyjnych, których głównym zadaniem, zgodnie z przepisami kodeksu handlowego, jest wypracowywanie zysku. W takiej formule ubezpieczeni nie są podmiotem lecz przedmiotem działania spółki. OFE nie ponoszą żadnych konsekwencji wynikających z nietrafnych inwestycji. Ryzyko oszczędzania w II filarze jest tylko po stronie ubezpieczonego. Biorąc powyższe pod uwagę, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych poparło propozycję wprowadzenia zasady dobrowolności wyboru.

Jednocześnie OPZZ podniosło kwestie:

- a) zbyt krótkiego okresu na podjęcie decyzji o rezygnacji w uczestnictwie w II filarze,
- b) możliwości decydowania przez ubezpieczonych, którzy zdecydują się pozostać w II filarze, czy chcą płacić dodatkową składkę na OFE,
- c) przesunięcia aktywów z OFE do ZUS nie tylko w części obligacyjnej ale także akcyjnej.

Realizacja tego ostatniego wniosku rozwiązałaby, zdaniem OPZZ, kontrowersyjny pomysł wprowadzenia „suwaka bezpieczeństwa” dotyczącego tak zwanego „ryzyka złej daty”. Może bowiem okazać się, że przesunięciu do ZUS podlegać będą środki mocno

zmniejszone w wyniku dekonjunkury lub złej polityki inwestycyjnej towarzystwa emerytalnego. Wówczas w okresie przenoszenia środków nie będzie możliwości odrobienia poniesionych strat. Wydaje się celowe wprowadzenie większej elastyczności i współdecydowania przez ubezpieczonego.

OPZZ pozytywnie odniosło się również do propozycji powierzenia wypłaty emerytur z obydwu filarów w postaci jednego świadczenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Rozwiązanie to obniży koszty działania systemu w stosunku do zapowiadanej w momencie wprowadzania reformy powołania do życia wyspecjalizowanych instytucji, jakimi miały być zakłady emerytalne. Z akceptacją OPZZ spotkała się także propozycja zakładająca utrzymanie mechanizmu wypłaty gwarantowanej.

W opinii OPZZ, do najistotniejszych zmian związanych z funkcjonowaniem Otwartych Funduszy Emerytalnych z punktu widzenia ubezpieczonych jest zmniejszenie z 3,5% do 1,75% maksymalnej opłaty, jaką OFE będą mogły pobierać od wpływającej do nich składki. Rozwiązanie to obniży obciążenia ubezpieczonych i powinno wpłynąć na wzrost przyszłych emerytur. Projekt przewiduje pozostawienie na dotychczasowych poziomach opłat, jakie OFE pobierają za zarządzanie. Zdaniem OPZZ powinny one także ulec obniżeniu. Alternatywnie należy rozważyć możliwość całkowitej likwidacji opłaty potrącannej ze składki.

Ponadto, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych nie sprzeciwia się wprowadzeniu proponowanemu zakazowi prowadzenia działalności polegającej na publikacji i emisji reklam dotyczących otwartych funduszy emerytalnych, zwraca jednak uwagę, że w sytuacji pozostawienia krótkiego okresu ubezpieczonym na dokonanie wyboru czy chcą nadal oszczędzać w II filarze niezbędne jest przeprowadzenie rzetelnej akcji informacyjnej. Jej celem powinno być przedstawienie różnic między oszczędzaniem w ZUS i w OFE oraz wynikających zalet i zagrożeń.

Forum Związków Zawodowych pozytywnie zaopiniowało kierunek zmian w systemie emerytalnym zaproponowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Jednocześnie zauważano, że zmiany te mają na celu jedynie krótkookresową poprawę kondycji budżetu państwa, co prowadzić może do nadmiernych ryzyk dla ubezpieczonych. FZZ odnosząc się do propozycji wprowadzenia dobrowolności odprowadzania składek do OFE podkreśliło, że dobrowolność wyboru jest podstawą funkcjonowania społeczeństwa w demokratycznym kraju, a zaprzeczeniem tego jest przymuszanie obywateli do oszczędzania w instytucji i w sposób, w który obywatele nie chcą tego robić. Stąd pozytywna opinia Forum Związków Zawodowych o możliwości wyboru ubezpieczonych co do pozostania w otwartym funduszu emerytalnym bądź przejścia do ZUS. FZZ zgłasza natomiast zastrzeżenia co do

samego trybu dokonywania wyboru. Według Forum, przyjęta zasada, według której ubezpieczeni, którzy nie złożą odpowiedniego oświadczenia woli, będą z urzędu przypisani do ZUS przeczy zasadom postępowania administracyjnego, według których podjęcie działań przez organy administracji publicznej muszą być poprzedzone wnioskiem zainteresowanego z wyjątkiem tych przypadków, gdy działanie organu administracji jest reakcją na sprzeczne z prawem działania obywatela.

Ponadto FZZ pozytywnie ocenia likwidację instytucji losowania otwartego funduszu emerytalnego. Zdaniem Forum powodowała ona przypisanie części ubezpieczonych, zwykle ludzi młodych, niedoświadczonych, do funduszu osiągającego gorsze wyniki finansowe, eliminując możliwość przynależności do funduszy większych, osiągających wyższy zyski. Dzięki przyznaniu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dominującej pozycji, można się spodziewać zmniejszenia kosztów związanych z tą operacją.

Natomiast, w opinii FZZ, obowiązek przekazania na fundusz emerytalny FUS środków członka otwartego funduszu emerytalnego na 10 lat przed uzyskaniem wieku emerytalnego, nawet jeżeli umarzone ma być 1/120 jednostek rozrachunkowych, może spowodować ograniczenie podejmowania przez ubezpieczonych decyzji o pozostaniu w OFE.

Pozytywnie FZZ ocenia zmianę polegającą na obniżeniu wysokości opłat w formie potrącenia z wypłaconych składek z 3,5% na 1,75%.

FZZ podsumowując stwierdza, iż pomimo wskazanych, pozytywnych zmian – proponowane rozwiązania, w wymiarze finansowym, nie napawają nadzieją na poprawę sytuacji w zakresie zrównoważenia ryzyka realizacji zobowiązań emerytalnych przez państwo w dalszej perspektywie.

Business Centre Club Związek Pracodawców w swojej opinii zwraca uwagę na zasadnicze zastrzeżenia, także natury konstytucyjnej, koncepcji przejęcia aktywów nieakcyjnych przez FUS oraz mechanizmu tzw. suwaka. Zdaniem BCC całość operacji tj. przeniesienie aktywów, oraz wprowadzenie mechanizmu tzw. suwaka oznacza przeniesienie zobowiązań emerytalnych niepokrytych aktywami i powiększa dług w przyszłości.

Zastrzeżenia, zdaniem BCC, budzi również dobrowolność uczestnictwa w OFE, w szczególności jej sposób opisany w projekcie (domyślność wyboru ZUS). Według Business Centre Club jest to dobrowolność niesymetryczna i niekompletna, nie dotyczy tzw. mechanizmu suwaka (przenoszenie aktywów na 10 lat przed emeryturą), dlatego też w opinii BCC należy:

a) dać możliwość uczestnikowi OFE na pozostanie w funduszu w okresie na 10 lat przed emeryturą, oraz,

b) umożliwić uczestnikowi w tym okresie przystąpienie do jednego z wprowadzonych multifunduszy o różnych profilach ryzyka inwestycyjnego.

BCC uważa, że zaprezentowany w projekcie zakaz inwestowania w obligacje skarbowe i gwarantowane instrumenty dłużne przy jednoczesnym wykreowaniu agresywnego portfela opartego o akcje (min. 75%) jest bardzo ryzykowny dla uczestników OFE i samych funduszy. Może on doprowadzić nawet do ich upadku, przy pojawieniu się średnioterminowej bessy i braku instrumentów lokacyjnych zabezpieczających ryzyka (kursowe i walutowe), których projekt ustawy nie zawiera. BCC proponuje zniesienie w/w limitu i wprowadzenie katalogu instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyka.

Według BCC projekt ustawy nie wyeliminował kilku istotnych ryzyk, które mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania systemu emerytalnego, także w kontekście stabilności finansów publicznych do 2030 roku. Należy do nich m.in. ryzyko pogłębienia ekspozycji polskiego długu publicznego na zaburzenia pojawiające się na rynkach zagranicznych, powiększanie się wolumenu minimalnych emerytur, nazwanych kiedyś tzw. starym portfelem, ryzyko niedorozwoju dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, w szczególności grupowych (PPE), a także ryzyko potencjalnej niewypłacalności systemu emerytalnego.

Oprócz powyższych uwag o charakterze ogólnym Business Centre Club Związek Pracodawców zgłosił również katalog uwag o charakterze szczegółowym, odnoszących się głównie do zagadnienia zmian w pracowniczych programach emerytalnych, które nie są przedmiotem proponowanej regulacji.

Konfederacja Lewiatan w nadesłanej opinii, zgłosiła do przedmiotowego szereg uwag. W zakresie zgodności projektu z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej podniesiono wątpliwości, co do zgodności projektu z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wyrażoną w art. 2 Konstytucji. W ocenie opiniodawcy projekt ustawy stanowi kolejną nowelizację, którą wprowadza się zmiany fundamentalne dla spójności systemu zabezpieczenia emerytalnego, za pomocą korekty 9 ustaw. Taki sposób reformowania systemu zabezpieczenia społecznego, w jego ocenie, nie buduje zaufania obywateli do państwa i stworzonego przez nie prawa. Opiniodawca zwraca uwagę na fakt, że w związku z przedstawionymi wątpliwościami ekspertów dotyczącymi podstawowych dla systemu kwestii takich jak np. charakter prawny (publiczny, czy prywatny) środków gromadzonych w OFE, obywatelowi bardzo trudno będzie zbudować dobrą podstawę do racjonalnej i świadomej decyzji, podjętej w poczuciu bezpieczeństwa prawnego, dotyczącej wyboru dalszych zasad oszczędzania na przyszłą emeryturę. Wątpliwości opiniodawcy budzi

również to, że w związku z przewidywanym terminem wejścia w życie 31 stycznia 2014 r., projektodawca nie pozostawił odpowiedniego czasu na przeprowadzenie konsultacji publicznych, gruntowne merytoryczne zbadanie projektu w parlamentarnej fazie prac ustawodawczych. Prace legislacyjne, w ocenie opiniodawcy, mogą być zatem prowadzone w trudnym do uzasadnienia pośpiechu, niezgodnym z zasadami prawidłowej legislacji, i nie służyłyby ochronie zaufania obywateli do państwa i prawa. Pośpiech prac legislacyjnych, w tak złożonej legislacyjnie i ważnej społecznie materii, może przyczynić się do obniżenia jakości uchwalonej w ten sposób ustawy.

Konfederacja Lewiatan zwraca także uwagę, iż wejście w życie projektu ustawy w jego obecnym brzmieniu może doprowadzić do naruszenia praw nabytych oraz ekspektatyw praw emerytalnych obywateli oraz praw nabytych i interesów w toku OFE/PTE, w zakresie regulacji dotyczących zobowiązania ubezpieczonych do dokonania ponownego wyboru systemu, w którym będą gromadzili składki na zabezpieczenie emerytalne, a także umorzenia przez Otwarty Fundusz Emerytalny 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka funduszu i przekazanie do ZUS aktywów zgromadzonych w obligacjach i bonach emitowanych przez Skarb Państwa, a także innych obligacji i papierów wartościowych.

W ocenie Konfederacji Lewiatan przedstawiony projekt narusza zasadą odpowiedniego *vacatio legis*, będącą jednym ze standardów prawidłowej legislacji. Opiniodawca postuluje aby w tym przypadku okres *vacatio legis* był odpowiednio długi i proporcjonalnie uzależniony od stopnia skomplikowania aktu normatywnego i głębokości jego ingerencji w prawa i wolności jednostki. W przypadku tego projektu opiniodawca podniósł zarzut, że projektodawca w ogóle nie przewidział *vacatio legis*. Zdecydował się bowiem na przyjęcie, mogącej budzić wątpliwości legislacyjne, techniki wskazania terminu wejścia w życie ustawy. Długość okresu *vacatio legis*, w ocenie opiniodawcy, pozostawiony został przypadkowi, gdyż jest on uzależniony wyłącznie od tego, jak długo będą trwały prace legislacyjne.

Oprócz powyższych uwag o charakterze ogólnym Konfederacja Lewiatan zgłosiła również szereg uwag o charakterze szczegółowym, odnoszących się do stopniowego przekazywania środków z OFE do ZUS przez 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, propozycji wprowadzenia zakazu reklamy funduszy emerytalnych i kar za jego naruszenie, propozycji wzmacniających zachęty do dobrowolnego oszczędzania poprzez zmiany w IKZE, umożliwienia ubezpieczonym dokonania wyboru czy chcą przekazywać część przyszłej składki do OFE czyli tzw. „dobrowolności”, propozycji przeniesienia obligacji

Skarbu Państwa z OFE do ZUS oraz przepisu dotyczącego wejścia w życie ustawy.

3) Przedstawienie wyników analizy wpływu projektu ustawy w szczególności na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wpływ zmian w obowiązkowym systemie emerytalnym na finanse publiczne:

Utworzenie OFE i ich funkcjonowanie w obecnej formule powoduje konieczność finansowania dodatkowych potrzeb pożyczkowych budżetu państwa wynikających z finansowania, z budżetu ubytku składki emerytalnej przekazywanej do OFE od początku reformy emerytalnej (tj. od 1999 r.) oraz wydatków na obsługę dodatkowego długu publicznego z tego tytułu. Wg szacunku MF całkowite zadłużenie Skarbu Państwa z tytułu finansowania dodatkowych potrzeb pożyczkowych związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem OFE wyniosło na koniec 2012 r. 279,4 mld zł, co stanowiło 17,5% PKB. Oznacza to, iż dług z tytułu OFE stanowił ponad 30% całego długu publicznego.

Wpływ OFE na dług publiczny w latach 1999-2012

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1. Środki dla FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE														
mld PLN	2,3	7,6	8,7	9,5	9,9	10,6	12,6	14,9	16,2	19,9	21,1	22,3	15,4	8,2
%PKB	0,3	1,0	1,1	1,2	1,2	1,1	1,3	1,4	1,4	1,6	1,6	1,6	1,0	0,5
2. Koszty obsługi dodatkowego długu z tytułu OFE *														
mld PLN	0,2	0,8	1,8	3,0	3,8	4,3	5,1	6,4	7,0	7,7	10,0	11,4	12,4	14,4
%PKB	0,0	0,1	0,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
3. Wpływ OFE na dług publiczny*														
mld PLN	2,6	12,0	24,1	37,7	52,0	68,3	87,1	109,2	134,0	163,7	196,5	232,9	260,6	279,4
%PKB	0,4	1,6	3,1	4,7	6,2	7,4	8,9	10,3	11,4	12,8	14,6	16,4	17,1	17,5

*) Szacunek MF.

Proponowane zmiany w systemie emerytalnym mają łagodzić negatywne krótko- i średnioterminowe skutki reformy z 1999 r. Zaproponowane zmiany nie mają wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego, wpływają jednak na sektor finansów publicznych w związku z pojawieniem się dodatkowych środków w FUS oraz niższymi kosztami obsługi długu Skarbu Państwa.

Szacunki dotyczące proponowanych zmian przedstawione poniżej zostały opracowane w oparciu o prognozy makroekonomiczne przedstawione w pkt 4) oraz dla 2014 r. są zgodne z *Projektem ustawy budżetowej na 2014 rok* przedłożonym Sejmowi, zaś od 2015 roku są zgodne z prognozą opracowaną przez ZUS.

Założono, że w wyniku wyboru połowa członków OFE zdecyduje się na pozostanie w OFE, natomiast druga połowa będzie gromadziła składki na subkoncie w ZUS. Założenie to skutkuje zwiększeniem poziomu składki na ubezpieczenie emerytalne jaka będzie odprowadzana do FUS. Początkowo, tj. w 2014 r., efekt ten jest niższy od skutków zakładanych na kolejne lata, ponieważ zmiany wprowadzane niniejszą ustawą nie będą obowiązywały przez cały przyszły rok.

W projekcie ustawy założono, że środki zgromadzone w OFE będą sukcesywnie przekazywane na subkonta w ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”. Z tego tytułu założono, że dochody te będą również powiększały środki funduszu emerytalnego.

Dodatni wpływ na sytuację FUS będą miały pożytki z przeniesionych aktywów z OFE do ZUS – m.in. odsetki i kapitał otrzymany w dniu wykupu obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji komunalnych.

Efekt zmian na przychody funduszu emerytalnego w 2014 r. ilustruje poniższa tabela.

Wpływ na przychody funduszu emerytalnego w 2014 r.

Rok	Zwiększenie składek do funduszu emerytalnego	Zmniejszenie refundacji OFE	Dochody z tzw. suwaka bezpieczeństwa	Pożytki z przeniesionych aktywów	Poprawa przychodów f. emerytalnego /suma 2-5/
1	2	3	4	5	6
2014	3 406,5	-3 406,5	4 437,8	10 940,0	15 377,7

Źródło: Projekt ustawy budżetowej na rok 2014, wartości w mln zł

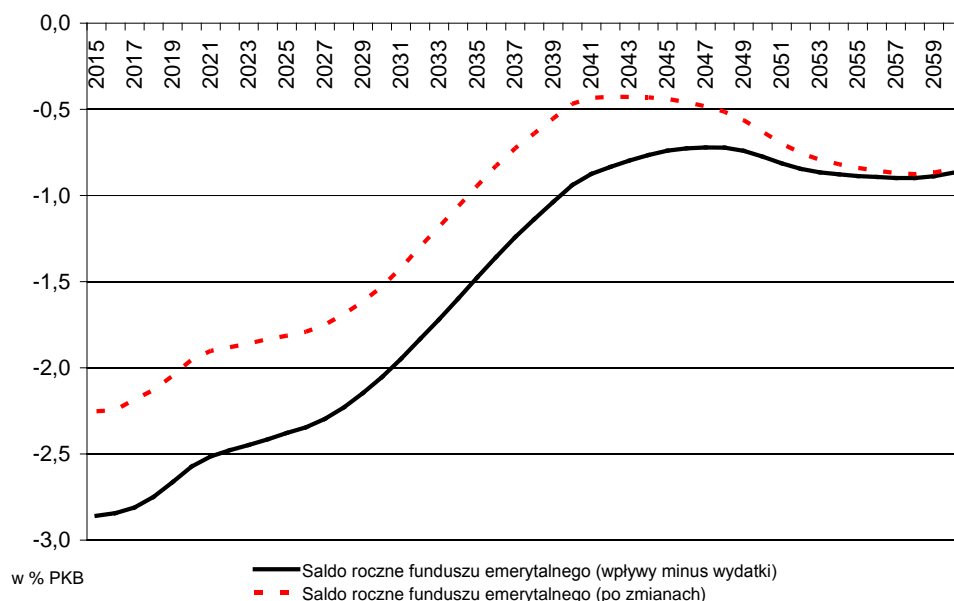
W tabeli przedstawiającej skutki wprowadzanych zmian koszty związane z wypłatą świadczeń emerytalnych zostały pominięte ze względu na ich niewielkie znaczenie w 2014 r. Należy przypomnieć, że większość osób starszych, które miały możliwość wyboru czy chcą zostać członkami OFE zdecydowała się oszczędzać tylko w ZUS. W związku z tym, ze względu na niewielką liczebność osób, które w najbliższych latach będą miały wypłacaną emeryturę w ramach drugiego filara, wydatki również niewiele się zmienią. Ponadto, w przypadku tych osób, większy wpływ na wysokość emerytury ma wielkość kapitału początkowego niż fakt uczestnictwa w OFE. Osoby te najkrócej gromadziły oszczędności w

kapitałowym filarze, przez co wypłaty z OFE są niewielkie. Dla przykładu w 2013 r. w okresie od stycznia do sierpnia łączny koszt wypłaty emerytur okresowych wyniósł nieco powyżej 2 mln zł, podczas gdy wypłaty emerytur i rent ogółem w analogicznym okresie wynosiły ponad 109 mld zł. Średnia emerytura okresowa wynosiła poniżej 95 zł miesięcznie.

Prezentowane poniżej szacunki w horyzoncie do 2060 r. obejmują saldo roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, saldo roczne funduszu emerytalnego oraz saldo roczne funduszu rentowego w warunkach obecnych przepisów oraz w warunkach proponowanych zmian. Salda roczne zostały zdefiniowane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Zaprezentowane szacunki uwzględniają założenie o 50% udziale osób opłacających składki do otwartych funduszy wśród członków otwartych funduszy emerytalnych w warunkach obecnych przepisów oraz założenie o dziedziczeniu środków z subkonta po zmarłych emerytach w okresie trzech lat od przyznania emerytury (dla osób, które pobierały okresowe emerytury kapitałowe od wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 i ust. 2a ustawy o emeryturach kapitałowych) na zasadach analogicznych jak obecne środki gwarantowane.

Poniżej przedstawione zostały szacunki zmian salda funduszu emerytalnego na lata 2015-2060 sporządzone przez ZUS (w oparciu o model prognostyczny FUS12). Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach "suwaka bezpieczeństwa".

Saldo funduszu emerytalnego

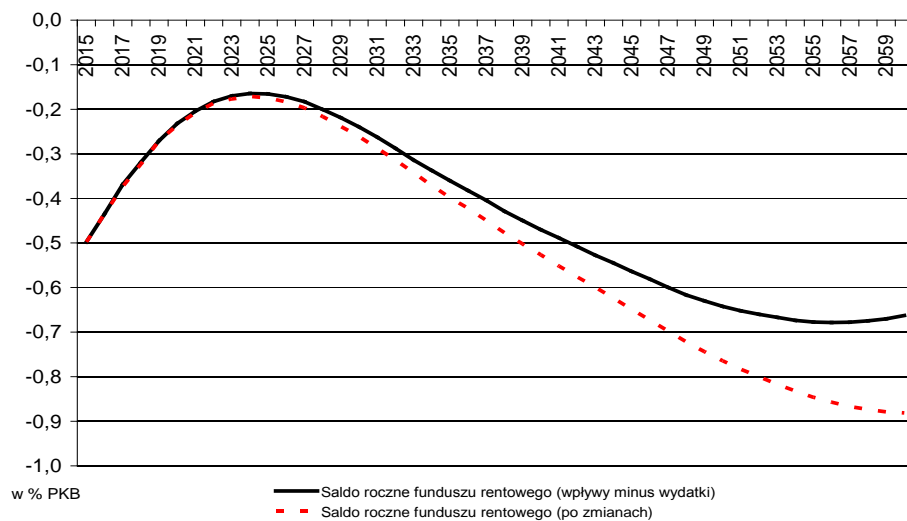

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Po 2019 r. pogorszeniu ulegnie saldo roczne funduszu rentowego. Pogorszenie salda rocznego funduszu rentowego w wyniku proponowanych zmian jest konsekwencją zwiększenia wydatków na renty rodzinne przyznawane po zmarłych emerytach, którzy byli członkami otwartych funduszy emerytalnych. Zwiększenie wydatków na renty rodzinne wynika z faktu, że według proponowanych zmian wysokość renty rodzinnej będzie pochodną emerytury wyliczanej ze wszystkich środków (zewidencjonowanych na koncie i subkoncie oraz środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych), a nie wyłącznie ze środków zewidencjonowanych na koncie w I filarze.

Poniżej wykres obrazujący powyższe tendencje. Prezentowane saldo rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

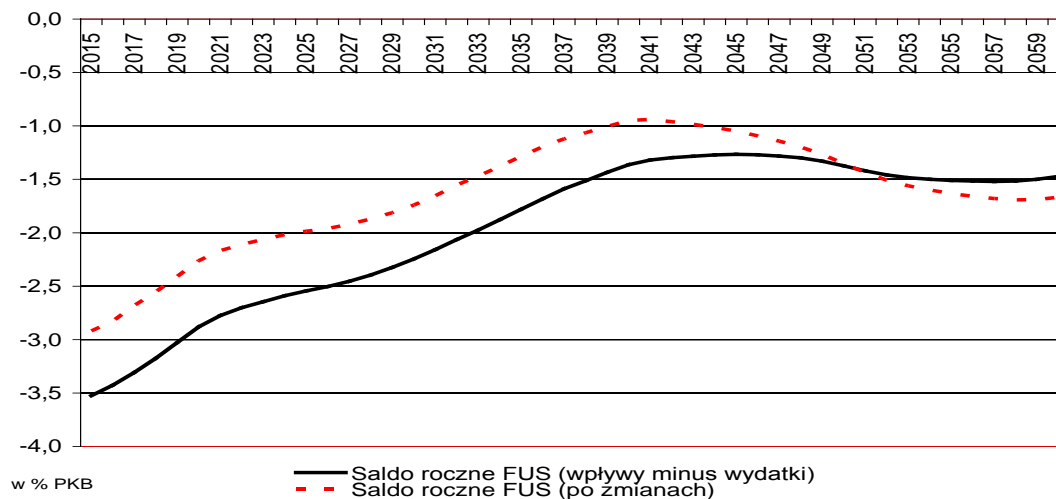
Saldo funduszu rentowego

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

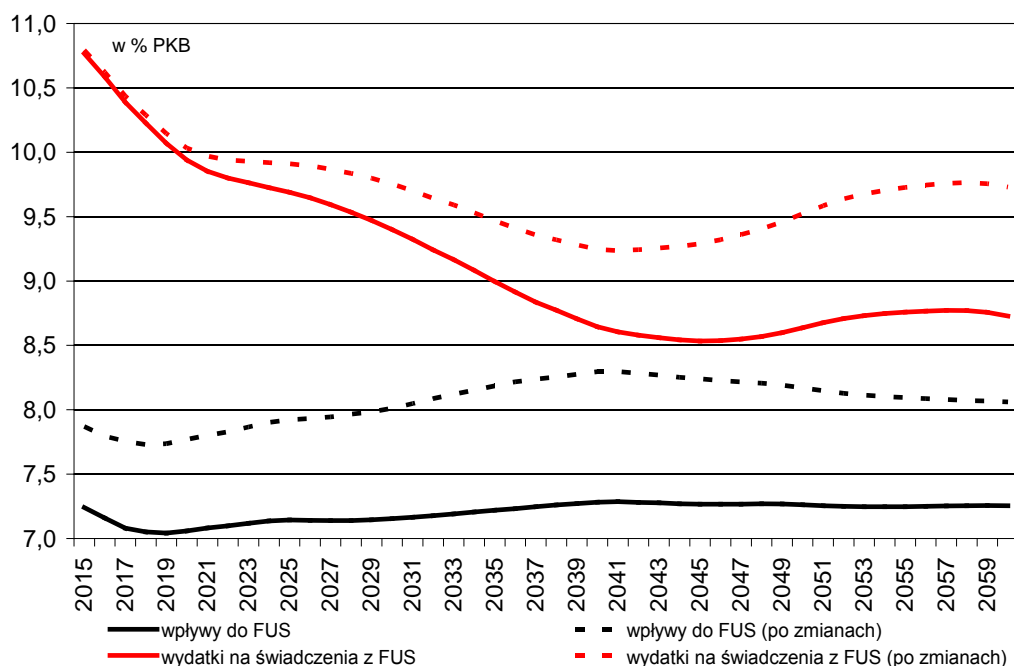
Efektom zmian w funduszu emerytalnym i w funduszu rentowym będzie zmiana salda FUS – negatywny efekt w ostatnich latach okresu prognozy wynika ze zmniejszenia salda rocznego funduszu rentowego.

Saldo FUS

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Składowe salda FUS

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Kolejnym ważnym efektem wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym będzie skokowe obniżenie długu publicznego w 2014 r. i ograniczenie potrzeb pożyczkowych, a więc i poziomu długu publicznego w kolejnych latach. Wg szacunków Ministerstwa Finansów państwowy dług publiczny (metodologia krajowa) w 2014 r. obniży się o ok. 146,1 mld zł (8,5% PKB), a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (sektor *general government* wg metodologii UE) o ok. 158,2 mld zł (9,2% PKB) w stosunku do stanu, w którym nie występowałyby efekty związane ze zmianami w systemie emerytalnym.

Skokowe obniżenie długu publicznego w 2014 r. będzie wynikało w największym stopniu z jednorazowego efektu umorzenia nabytych przez Ministra Finansów skarbowych papierów wartościowych.

Na obniżenie potrzeb pożyczkowych, a co za tym idzie również na poziom długu publicznego, wpływać będzie:

- obniżenie kosztów obsługi długu Skarbu Państwa,
- niższa kwota refundacji dla FUS z tytułu składki przekazywanej do OFE. Wynika to zarówno z ustanowienia wysokości składki przekazywanej do OFE na poziomie 2,92%,

oraz z wprowadzenia możliwości wyboru uczestnictwa w OFE skutkującego (zgodnie z założeniami) niższą liczbą członków, których składka będzie przekazywana do OFE,

- niższa wartość środków przekazywanych z budżetu państwa do FUS w związku z wprowadzeniem mechanizmu „suwaka bezpieczeństwa”,
- wpływy do ZUS pożytków z tytułu innych niż skarbowe papiery wartościowe (SPW) aktywów przeniesionych z OFE do ZUS.

Umorzenie nabytych przez Ministra Finansów skarbowych papierów wartościowych oraz zmniejszenie potrzeb pożyczkowych wpłyną na zmniejszenie kosztów obsługi długu w porównaniu ze stanem sprzed wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym (tablica poniżej). Zmniejszenie kosztów obsługi długu wpłynie na zmniejszenie deficytu budżetowego, a więc i na poziom potrzeb pożyczkowych.

Obligacje komunalne w posiadaniu ZUS będą podlegały konsolidacji w ramach ewidencji długu publicznego, tak wg definicji krajowej jak i UE. Dodatkowo obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego będą podlegać konsolidacji w ramach ewidencji długu sektora *general government*. Obydwa elementy zostały uwzględnione w szacunku wpływu zmian w systemie emerytalnym na dług publiczny.

Wg wstępnych opinii agencji ratingowych proponowane zmiany w systemie emerytalnym są neutralne z punktu widzenia oceny ryzyka kredytowego Polski (jako wypadkowa obniżenia długu publicznego i zwiększenia przyszłych zobowiązań emerytalnych FUS) przy założeniu, że progi relacji długu do PKB zostaną odpowiednio dostosowane¹, co zostało zaproponowane w zmianach ustawy *o finansach publicznych*.

Wpływ proponowanych zmian w systemie emerytalnym na dług publiczny i koszty obsługi długu Skarbu Państwa w latach 2014 – 2023.

¹ Pogląd taki został przedstawiony w komentarzach agencji Moody's z dnia 5 września 2013 r. oraz agencji Fitch z dnia 10 września 2013 r.

Wpływ proponowanych zmian na dług i koszty obsługi długu.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wpływ na koszty obsługi długu Skarbu Państwa										
mld zł	-4,8	-5,9	-7,1	-8,4	-9,7	-11,1	-12,6	-14,2	-16,0	-17,6
%PKB	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Wpływ na państwowy dług publiczny										
mld zł	-146,1	-164,4	-184,7	-207,6	-238,6	-264,5	-292,8	-323,2	-358,9	-393,6
%PKB	-8,5	-9,0	-9,4	-9,9	-10,7	-11,2	-11,7	-12,2	-12,9	-13,4
Wpływ na dług sektora general government										
mld zł	-158,2	-176,5	-196,8	-219,7	-241,6	-267,4	-295,7	-326,2	-358,9	-393,6
%PKB	-9,2	-9,6	-10,1	-10,5	-10,8	-11,3	-11,8	-12,3	-12,9	-13,4

Źródło: Szacunki MF

Poniższa tabela prezentuje łączny wpływ proponowanych zmian na sektor finansów publicznych.

Wpływ proponowanych zmian na sektor finansów publicznych.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
w mld zł	20,1	18,0	19,8	22,5	33,6	25,8	28,3	30,5	35,7	34,7
w %PKB	1,2%	1,0%	1,0%	1,1%	1,5%	1,1%	1,1%	1,2%	1,3%	1,2%

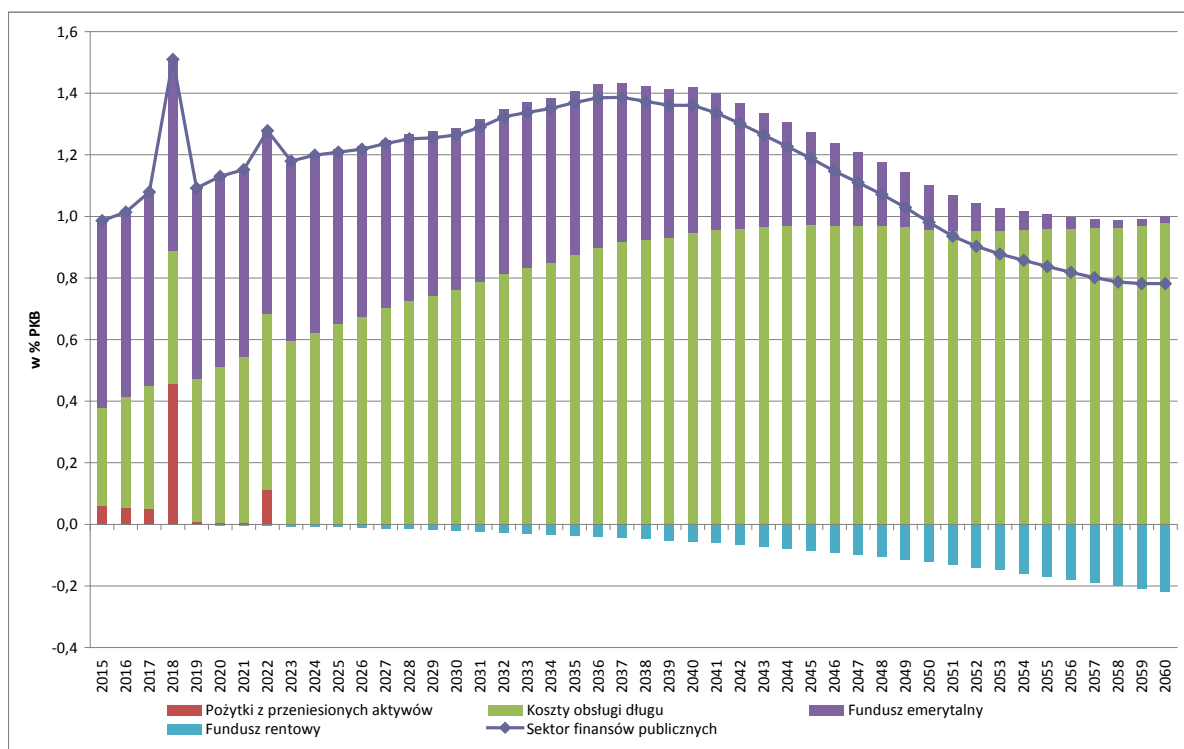
Źródło: W 2014 zgodnie z Projektem ustawy budżetowej na 2014 r., od 2015 r. zgodnie z prognozą ZUS, Departament Statystyki i Prognoz Aktuarialnych

W warunkach 2014 r. podobny do uzyskanego efekt (tj. 20 mld zł) dałoby pozyskanie kwoty dodatkowych środków w sektorze finansów publicznych poprzez np. podniesienie stawek VAT (podstawowej 23% i obniżonej 8%), które musiałyby wzrosnąć o ok. 4 punkty procentowe każda lub poprzez podniesienie obu stawek PIT o nieco ponad 3 punkty procentowe lub tylko stawki podstawowej (18%) o blisko 3,5 punkty procentowe².

Dekompozycję wpływu proponowanych zmian w systemie emerytalnym z poszczególnych tytułów na sektor finansów publicznych prezentuje poniższy wykres.

² Skutki bezpośrednie – nie uwzględniają zmiany podstawy opodatkowania wynikającej z np. potencjalnego wzrostu szarej strefy gospodarki czy elastyczności cenowej popytu.

Dekompozycja efektu zmian w systemie emerytalnym na sektor finansów publicznych

Źródło: Obliczenia MF na podstawie szacunków ZUS.

Wpływ zmian na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

1. Prezentowane poniżej wyniki obejmują saldo roczne Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, saldo roczne funduszu emerytalnego oraz saldo roczne funduszu rentowego w warunkach obecnych przepisów oraz w warunkach proponowanych zmian. Przy czym wyniki zawierają wariant z dziedziczeniem środków z subkonta po zmarłych emerytach w okresie trzech lat od przyznania emerytury (dla osób, które pobierały okresowe emerytury kapitałowe od wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 i ust. 2a ustawy o emeryturach kapitałowych) na zasadach analogicznych jak obecne środki gwarantowane i bez tego dziedziczenia. W ramach powyższych dwóch wariantów proponowanych zmian oszacowano skutki finansowe dla trzech wariantów udziałów osób opłacających składki do otwartych funduszy wśród członków otwartych funduszy emerytalnych w warunkach obecnych przepisów: 20%, 50% i 80%.
2. Saldo roczne jest różnicą wpływów i wydatków na świadczenia.
3. W wynikach po stronie wpływów uwzględniono wpływy składkowe, dotację celową na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa oraz – w warunkach

proponowanych zmian – kwotę środków przenoszonych z otwartych funduszy emerytalnych do funduszu emerytalnego w ramach „suwaka bezpieczeństwa”. Wpływy nie uwzględniają: zasilania funduszu emerytalnego środkami z Funduszu Rezerwy Demograficznej, refundacji z tytułu przekazywania składek do otwartych funduszy emerytalnych, a także dotacji uzupełniającej.

4. W wydatkach uwzględniono wyłącznie wydatki na świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Zmniejszenie salda rocznego funduszu rentowego w wyniku proponowanych zmian jest konsekwencją zwiększenia wydatków na renty rodzinne przyznawane po zmarłych emerytach, którzy byli członkami otwartych funduszy emerytalnych. Zwiększenie wydatków na renty rodzinne wynika z faktu, że według proponowanych zmian wysokość renty rodzinnej będzie pochodną emerytury wyliczanej ze wszystkich środków (zewidencjonowanych na koncie i subkoncie oraz środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych), a nie wyłącznie ze środków zewidencjonowanych na koncie w I filarze.
6. Wyniki zaprezentowano w kwotach nominalnych oraz dodatkowo – w celu umożliwienia porównywania między poszczególnymi latami – w kwotach zdyskontowanych inflacją na 2012 r.

WARIANT Z DZIEDZICZENIEM (z wypłatami gwarantowanymi) – kwoty nominalne

WYNIKI ZBIIORCZE – KWOTY NOMINALNE

Prognoza salda rocznego FUS¹⁾

- kwoty nominalne

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
<i>w mld zł</i>							
2015	-64,5	-50,0	-53,4	-56,9	14,6	11,1	7,6
2016	-67,0	-51,6	-55,3	-58,9	15,4	11,7	8,1
2017	-69,1	-52,1	-56,0	-59,8	17,0	13,1	9,2
2018	-70,7	-52,8	-56,9	-61,0	17,9	13,8	9,7
2019	-71,6	-52,7	-57,0	-61,3	18,9	14,6	10,3
2020	-72,1	-52,1	-56,6	-61,1	20,0	15,5	11,0
2021	-73,4	-52,6	-57,3	-62,0	20,8	16,1	11,3

2022	-75,4	-53,9	-58,9	-63,8	21,5	16,6	11,6
2023	-77,8	-55,6	-60,7	-65,9	22,3	17,1	11,9
2024	-80,2	-57,1	-62,5	-67,8	23,1	17,8	12,4
2025	-82,9	-59,2	-64,7	-70,3	23,7	18,2	12,6
2026	-85,8	-61,5	-67,2	-73,0	24,4	18,6	12,9
2027	-88,5	-63,4	-69,3	-75,3	25,1	19,2	13,2
2028	-90,8	-64,9	-70,9	-76,9	25,9	19,9	13,9
2029	-92,5	-65,9	-72,1	-78,2	26,6	20,4	14,3
2030	-93,7	-66,4	-72,7	-79,0	27,3	21,0	14,8
2031	-94,5	-66,2	-72,5	-78,8	28,3	22,0	15,7
2032	-94,8	-65,2	-71,4	-77,6	29,6	23,4	17,2
2033	-95,0	-64,5	-70,7	-76,8	30,5	24,3	18,2
2034	-94,6	-63,3	-69,4	-75,4	31,2	25,2	19,2
2035	-93,8	-61,9	-67,7	-73,5	31,9	26,1	20,2
2036	-92,8	-60,3	-65,8	-71,3	32,5	26,9	21,4
2037	-91,6	-59,3	-64,6	-69,9	32,4	27,1	21,8
2038	-91,0	-59,0	-64,0	-69,0	32,0	27,0	22,0
2039	-89,9	-58,4	-63,0	-67,6	31,5	26,9	22,4
2040	-89,0	-58,0	-62,0	-65,9	31,0	27,1	23,1
2041	-89,7	-60,3	-63,9	-67,4	29,3	25,8	22,3
2042	-91,7	-64,7	-67,8	-70,9	27,1	24,0	20,8
2043	-94,2	-69,6	-72,4	-75,2	24,5	21,8	19,0
2044	-96,8	-74,9	-77,3	-79,8	21,9	19,5	17,1
2045	-99,9	-80,7	-82,8	-85,0	19,2	17,1	14,9
2046	-103,8	-87,5	-89,4	-91,2	16,3	14,4	12,6
2047	-108,4	-95,0	-96,7	-98,3	13,4	11,8	10,1
2048	-113,6	-103,2	-104,7	-106,2	10,4	8,9	7,4
2049	-120,2	-113,0	-114,5	-116,1	7,2	5,7	4,1
2050	-128,2	-124,5	-126,2	-127,9	3,8	2,1	0,3
2051	-136,8	-136,4	-138,4	-140,4	0,5	-1,6	-3,6
2052	-145,0	-147,6	-149,9	-152,2	-2,6	-4,9	-7,3
2053	-152,3	-157,5	-160,1	-162,8	-5,2	-7,9	-10,5
2054	-158,8	-166,4	-169,5	-172,5	-7,5	-10,6	-13,7
2055	-165,0	-174,9	-178,4	-182,0	-9,8	-13,4	-16,9
2056	-171,0	-183,0	-187,1	-191,2	-12,0	-16,1	-20,2
2057	-176,9	-190,9	-195,6	-200,3	-14,0	-18,7	-23,4
2058	-182,2	-198,0	-203,4	-208,7	-15,8	-21,2	-26,5
2059	-186,2	-203,5	-209,5	-215,5	-17,2	-23,3	-29,3
2060	-188,8	-207,3	-213,9	-220,5	-18,4	-25,1	-31,7

^{*)} Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do FUS, dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach "suwaka bezpieczeństwa".

**Prognoza salda rocznego funduszu emerytalnego^{*)} - kwoty nominalne
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM**

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-52,3	-37,8	-41,2	-44,7	14,6	11,1	7,6
2016	-55,6	-40,3	-43,9	-47,6	15,4	11,7	8,1
2017	-58,7	-41,7	-45,6	-49,5	17,0	13,1	9,2
2018	-61,2	-43,3	-47,4	-51,5	17,9	13,8	9,8
2019	-63,0	-44,1	-48,4	-52,7	18,9	14,6	10,3
2020	-64,4	-44,4	-48,9	-53,3	20,0	15,5	11,1
2021	-66,5	-45,6	-50,3	-55,1	20,9	16,2	11,4
2022	-69,2	-47,5	-52,5	-57,4	21,6	16,7	11,8
2023	-72,0	-49,6	-54,7	-59,9	22,4	17,3	12,1
2024	-74,8	-51,4	-56,8	-62,1	23,3	18,0	12,6
2025	-77,5	-53,5	-59,1	-64,6	24,0	18,5	12,9
2026	-80,4	-55,6	-61,4	-67,1	24,7	19,0	13,2
2027	-82,8	-57,2	-63,1	-69,0	25,6	19,6	13,7
2028	-84,5	-58,0	-64,0	-70,0	26,5	20,5	14,5
2029	-85,4	-58,1	-64,3	-70,4	27,3	21,2	15,0
2030	-85,7	-57,5	-63,8	-70,1	28,2	21,9	15,6
2031	-85,3	-55,9	-62,2	-68,5	29,4	23,1	16,8
2032	-84,2	-53,4	-59,6	-65,8	30,8	24,6	18,4
2033	-82,7	-50,8	-56,9	-63,1	31,9	25,8	19,7
2034	-80,5	-47,6	-53,6	-59,6	32,9	26,9	20,9
2035	-77,8	-43,9	-49,8	-55,6	33,9	28,0	22,2
2036	-74,8	-40,1	-45,6	-51,2	34,7	29,2	23,7
2037	-71,6	-36,6	-41,9	-47,2	35,0	29,7	24,4
2038	-68,4	-33,5	-38,5	-43,5	34,9	29,9	24,9
2039	-65,0	-30,1	-34,7	-39,3	34,8	30,3	25,7
2040	-61,4	-26,7	-30,6	-34,6	34,8	30,8	26,9
2041	-59,5	-26,0	-29,5	-33,0	33,6	30,1	26,5
2042	-58,9	-27,0	-30,1	-33,3	31,8	28,7	25,6
2043	-58,5	-28,6	-31,4	-34,2	29,9	27,1	24,4
2044	-58,3	-30,4	-32,8	-35,2	27,9	25,5	23,0
2045	-58,4	-32,5	-34,7	-36,8	25,9	23,8	21,6
2046	-59,4	-35,6	-37,5	-39,3	23,8	21,9	20,0
2047	-61,0	-39,2	-40,9	-42,5	21,7	20,1	18,5
2048	-63,2	-43,5	-45,0	-46,5	19,7	18,2	16,7
2049	-66,9	-49,4	-50,9	-52,5	17,5	16,0	14,4
2050	-72,3	-57,1	-58,8	-60,5	15,2	13,5	11,8
2051	-78,3	-65,2	-67,2	-69,2	13,1	11,1	9,1
2052	-84,0	-72,6	-74,9	-77,3	11,4	9,0	6,7
2053	-88,8	-78,6	-81,3	-84,0	10,2	7,5	4,8

2054	-92,9	-83,6	-86,7	-89,8	9,3	6,2	3,1
2055	-96,9	-88,2	-91,8	-95,3	8,7	5,1	1,5
2056	-100,7	-92,5	-96,6	-100,7	8,2	4,1	0,0
2057	-104,6	-96,6	-101,3	-106,1	8,0	3,3	-1,4
2058	-108,0	-99,9	-105,3	-110,7	8,2	2,8	-2,6
2059	-110,3	-101,6	-107,6	-113,7	8,7	2,6	-3,4
2060	-111,3	-101,7	-108,4	-115,0	9,6	2,9	-3,7

¹⁾ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach "suwaka bezpieczeństwa".

**Prognoza salda rocznego funduszu rentowego¹⁾ - kwoty nominalne
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM**

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	0,0	0,0	0,0
2016	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	0,0	0,0	0,0
2017	-7,7	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2018	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2	0,0	0,0	0,0
2019	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0
2020	-5,8	-5,9	-5,9	-5,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-5,4	-5,5	-5,5	-5,5	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-5,1	-5,2	-5,2	-5,2	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-5,0	-5,2	-5,2	-5,2	-0,2	-0,2	-0,2
2024	-5,1	-5,3	-5,3	-5,3	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-5,4	-5,7	-5,7	-5,7	-0,3	-0,3	-0,3
2026	-5,9	-6,3	-6,3	-6,3	-0,4	-0,4	-0,4
2027	-6,6	-7,1	-7,1	-7,1	-0,5	-0,5	-0,5
2028	-7,6	-8,2	-8,2	-8,2	-0,6	-0,6	-0,6
2029	-8,7	-9,5	-9,5	-9,5	-0,7	-0,7	-0,7
2030	-10,0	-10,9	-10,9	-10,9	-0,9	-0,9	-0,9
2031	-11,5	-12,6	-12,6	-12,6	-1,1	-1,1	-1,1
2032	-13,2	-14,4	-14,4	-14,4	-1,2	-1,2	-1,2
2033	-15,1	-16,5	-16,5	-16,5	-1,5	-1,5	-1,5
2034	-17,0	-18,7	-18,7	-18,7	-1,7	-1,7	-1,7
2035	-19,0	-21,0	-21,0	-21,0	-2,0	-2,0	-2,0
2036	-21,1	-23,3	-23,3	-23,3	-2,3	-2,3	-2,3
2037	-23,3	-25,9	-25,9	-25,9	-2,6	-2,6	-2,6
2038	-25,8	-28,7	-28,7	-28,7	-2,9	-2,9	-2,9
2039	-28,2	-31,5	-31,5	-31,5	-3,3	-3,3	-3,3
2040	-30,7	-34,4	-34,4	-34,4	-3,8	-3,8	-3,8
2041	-33,2	-37,5	-37,5	-37,5	-4,2	-4,2	-4,2
2042	-35,9	-40,7	-40,7	-40,7	-4,8	-4,8	-4,8

2043	-38,7	-44,0	-44,0	-44,0	-5,3	-5,3	-5,3
2044	-41,5	-47,5	-47,5	-47,5	-6,0	-6,0	-6,0
2045	-44,5	-51,2	-51,2	-51,2	-6,7	-6,7	-6,7
2046	-47,5	-55,0	-55,0	-55,0	-7,5	-7,5	-7,5
2047	-50,7	-59,0	-59,0	-59,0	-8,3	-8,3	-8,3
2048	-53,9	-63,1	-63,1	-63,1	-9,3	-9,3	-9,3
2049	-56,9	-67,2	-67,2	-67,2	-10,3	-10,3	-10,3
2050	-59,9	-71,3	-71,3	-71,3	-11,4	-11,4	-11,4
2051	-62,8	-75,4	-75,4	-75,4	-12,6	-12,6	-12,6
2052	-65,6	-79,5	-79,5	-79,5	-13,9	-13,9	-13,9
2053	-68,4	-83,8	-83,8	-83,8	-15,4	-15,3	-15,3
2054	-71,3	-88,2	-88,1	-88,1	-16,9	-16,9	-16,8
2055	-74,0	-92,5	-92,5	-92,5	-18,5	-18,5	-18,5
2056	-76,5	-96,7	-96,7	-96,7	-20,2	-20,2	-20,2
2057	-78,9	-100,9	-100,9	-100,8	-22,0	-22,0	-22,0
2058	-81,1	-105,0	-105,0	-105,0	-23,9	-23,9	-23,9
2059	-83,2	-109,1	-109,1	-109,1	-25,9	-25,9	-25,9
2060	-85,0	-113,1	-113,0	-113,0	-28,0	-28,0	-28,0

¹ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

WYNIKI ZBIORCZE - Kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

Prognoza salda rocznego FUS¹⁾

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-60,5	-46,9	-50,1	-53,4	13,7	10,4	7,1
2016	-61,3	-47,2	-50,6	-53,9	14,1	10,7	7,4
2017	-61,6	-46,5	-50,0	-53,4	15,1	11,7	8,2
2018	-61,7	-46,1	-49,6	-53,2	15,6	12,0	8,5
2019	-60,9	-44,8	-48,5	-52,2	16,1	12,4	8,7
2020	-59,9	-43,3	-47,0	-50,8	16,6	12,9	9,1
2021	-59,6	-42,7	-46,5	-50,4	16,9	13,0	9,2
2022	-59,8	-42,8	-46,7	-50,6	17,1	13,1	9,2
2023	-60,3	-43,1	-47,1	-51,1	17,3	13,3	9,3
2024	-60,8	-43,3	-47,3	-51,4	17,5	13,5	9,4
2025	-61,4	-43,8	-47,9	-52,1	17,6	13,4	9,3
2026	-62,1	-44,5	-48,7	-52,8	17,6	13,5	9,3
2027	-62,6	-44,9	-49,1	-53,2	17,7	13,6	9,4
2028	-62,9	-44,9	-49,1	-53,3	18,0	13,8	9,6
2029	-62,7	-44,6	-48,8	-53,0	18,0	13,8	9,7

2030	-62,1	-44,0	-48,2	-52,4	18,1	13,9	9,8
2031	-61,3	-42,9	-47,0	-51,1	18,4	14,3	10,2
2032	-60,1	-41,4	-45,3	-49,3	18,8	14,8	10,9
2033	-59,0	-40,1	-43,9	-47,7	18,9	15,1	11,3
2034	-57,6	-38,6	-42,2	-45,9	19,0	15,3	11,7
2035	-55,9	-36,9	-40,4	-43,8	19,0	15,5	12,1
2036	-54,2	-35,2	-38,4	-41,7	19,0	15,7	12,5
2037	-52,4	-33,9	-36,9	-40,0	18,5	15,5	12,5
2038	-51,0	-33,1	-35,9	-38,7	17,9	15,1	12,3
2039	-49,4	-32,1	-34,6	-37,2	17,3	14,8	12,3
2040	-48,0	-31,3	-33,4	-35,5	16,7	14,6	12,5
2041	-47,4	-31,9	-33,7	-35,6	15,5	13,6	11,8
2042	-47,5	-33,5	-35,1	-36,7	14,0	12,4	10,8
2043	-47,8	-35,4	-36,8	-38,2	12,5	11,1	9,7
2044	-48,2	-37,3	-38,5	-39,7	10,9	9,7	8,5
2045	-48,8	-39,4	-40,4	-41,5	9,4	8,3	7,3
2046	-49,7	-41,9	-42,8	-43,7	7,8	6,9	6,0
2047	-50,9	-44,6	-45,4	-46,1	6,3	5,5	4,7
2048	-52,3	-47,5	-48,2	-48,9	4,8	4,1	3,4
2049	-54,2	-51,0	-51,7	-52,3	3,2	2,6	1,9
2050	-56,7	-55,0	-55,8	-56,6	1,7	0,9	0,1
2051	-59,3	-59,1	-60,0	-60,9	0,2	-0,7	-1,5
2052	-61,6	-62,7	-63,7	-64,7	-1,1	-2,1	-3,1
2053	-63,4	-65,6	-66,7	-67,8	-2,2	-3,3	-4,4
2054	-64,9	-68,0	-69,2	-70,5	-3,1	-4,3	-5,6
2055	-66,1	-70,0	-71,4	-72,9	-3,9	-5,4	-6,8
2056	-67,1	-71,8	-73,4	-75,1	-4,7	-6,3	-7,9
2057	-68,1	-73,5	-75,3	-77,1	-5,4	-7,2	-9,0
2058	-68,8	-74,7	-76,7	-78,8	-6,0	-8,0	-10,0
2059	-68,9	-75,3	-77,5	-79,7	-6,4	-8,6	-10,8
2060	-68,5	-75,2	-77,6	-80,0	-6,7	-9,1	-11,5

¹⁾ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do FUS, dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach "suwaka bezpieczeństwa".

Prognoza salda rocznego funduszu emerytalnego¹⁾
- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.
WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-49,1	-35,4	-38,7	-41,9	13,7	10,4	7,1
2016	-50,9	-36,8	-40,2	-43,5	14,1	10,7	7,4

2017	-52,4	-37,3	-40,7	-44,2	15,2	11,7	8,2
2018	-53,4	-37,7	-41,3	-44,9	15,6	12,1	8,5
2019	-53,6	-37,5	-41,2	-44,9	16,1	12,4	8,8
2020	-53,5	-36,9	-40,6	-44,3	16,7	12,9	9,2
2021	-54,0	-37,0	-40,9	-44,7	16,9	13,1	9,3
2022	-54,8	-37,7	-41,6	-45,5	17,2	13,2	9,3
2023	-55,8	-38,4	-42,4	-46,4	17,4	13,4	9,4
2024	-56,6	-39,0	-43,0	-47,1	17,7	13,6	9,6
2025	-57,4	-39,6	-43,7	-47,9	17,8	13,7	9,6
2026	-58,2	-40,3	-44,4	-48,6	17,9	13,7	9,6
2027	-58,6	-40,5	-44,7	-48,8	18,1	13,9	9,7
2028	-58,5	-40,1	-44,3	-48,5	18,4	14,2	10,0
2029	-57,9	-39,4	-43,5	-47,7	18,5	14,3	10,2
2030	-56,8	-38,1	-42,3	-46,4	18,7	14,5	10,4
2031	-55,3	-36,3	-40,4	-44,4	19,1	15,0	10,9
2032	-53,5	-33,9	-37,8	-41,8	19,6	15,6	11,7
2033	-51,4	-31,6	-35,4	-39,2	19,8	16,0	12,2
2034	-49,0	-28,9	-32,6	-36,3	20,0	16,4	12,7
2035	-46,4	-26,2	-29,7	-33,2	20,2	16,7	13,2
2036	-43,7	-23,4	-26,7	-29,9	20,3	17,1	13,8
2037	-40,9	-20,9	-24,0	-27,0	20,0	17,0	13,9
2038	-38,4	-18,8	-21,6	-24,4	19,6	16,8	14,0
2039	-35,7	-16,6	-19,1	-21,6	19,2	16,6	14,1
2040	-33,1	-14,4	-16,5	-18,6	18,7	16,6	14,5
2041	-31,5	-13,7	-15,6	-17,4	17,7	15,9	14,0
2042	-30,5	-14,0	-15,6	-17,2	16,5	14,9	13,3
2043	-29,7	-14,5	-15,9	-17,3	15,2	13,8	12,4
2044	-29,0	-15,1	-16,3	-17,6	13,9	12,7	11,5
2045	-28,5	-15,9	-16,9	-18,0	12,6	11,6	10,6
2046	-28,4	-17,0	-17,9	-18,8	11,4	10,5	9,6
2047	-28,6	-18,4	-19,2	-19,9	10,2	9,4	8,7
2048	-29,1	-20,0	-20,7	-21,4	9,1	8,4	7,7
2049	-30,2	-22,3	-23,0	-23,7	7,9	7,2	6,5
2050	-32,0	-25,2	-26,0	-26,8	6,7	6,0	5,2
2051	-33,9	-28,3	-29,1	-30,0	5,7	4,8	3,9
2052	-35,7	-30,8	-31,8	-32,8	4,8	3,8	2,8
2053	-37,0	-32,8	-33,9	-35,0	4,2	3,1	2,0
2054	-38,0	-34,2	-35,4	-36,7	3,8	2,5	1,3
2055	-38,8	-35,3	-36,7	-38,2	3,5	2,0	0,6
2056	-39,6	-36,3	-37,9	-39,5	3,2	1,6	0,0
2057	-40,3	-37,2	-39,0	-40,8	3,1	1,3	-0,6
2058	-40,8	-37,7	-39,7	-41,8	3,1	1,0	-1,0
2059	-40,8	-37,6	-39,8	-42,0	3,2	1,0	-1,3
2060	-40,4	-36,9	-39,3	-41,7	3,5	1,1	-1,3

¹⁾ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu emerytalnego i środków przenoszonych z OFE do funduszu emerytalnego w ramach "suwaka bezpieczeństwa".

Prognoza salda rocznego funduszu rentowego^{*)}

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: Z DZIEDZICZENIEM

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-8,6	-8,6	-8,6	-8,6	0,0	0,0	0,0
2016	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2017	-6,9	-6,9	-6,9	-6,9	0,0	0,0	0,0
2018	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	0,0	0,0	0,0
2019	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0
2020	-4,8	-4,9	-4,9	-4,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-4,0	-4,1	-4,1	-4,1	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-3,9	-4,0	-4,0	-4,0	-0,1	-0,1	-0,1
2024	-3,8	-4,0	-4,0	-4,0	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-4,0	-4,2	-4,2	-4,2	-0,2	-0,2	-0,2
2026	-4,3	-4,5	-4,5	-4,5	-0,3	-0,3	-0,3
2027	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-0,3	-0,3	-0,3
2028	-5,2	-5,6	-5,6	-5,6	-0,4	-0,4	-0,4
2029	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4	-0,5	-0,5	-0,5
2030	-6,7	-7,2	-7,2	-7,2	-0,6	-0,6	-0,6
2031	-7,5	-8,2	-8,2	-8,2	-0,7	-0,7	-0,7
2032	-8,3	-9,1	-9,1	-9,1	-0,8	-0,8	-0,8
2033	-9,4	-10,3	-10,3	-10,3	-0,9	-0,9	-0,9
2034	-10,4	-11,4	-11,4	-11,4	-1,0	-1,0	-1,0
2035	-11,3	-12,5	-12,5	-12,5	-1,2	-1,2	-1,2
2036	-12,3	-13,6	-13,6	-13,6	-1,3	-1,3	-1,3
2037	-13,3	-14,8	-14,8	-14,8	-1,5	-1,5	-1,5
2038	-14,4	-16,1	-16,1	-16,1	-1,6	-1,6	-1,6
2039	-15,5	-17,3	-17,3	-17,3	-1,8	-1,8	-1,8
2040	-16,5	-18,6	-18,6	-18,6	-2,0	-2,0	-2,0
2041	-17,6	-19,8	-19,8	-19,8	-2,2	-2,2	-2,2
2042	-18,6	-21,1	-21,1	-21,1	-2,5	-2,5	-2,5
2043	-19,6	-22,3	-22,3	-22,3	-2,7	-2,7	-2,7
2044	-20,7	-23,7	-23,7	-23,7	-3,0	-3,0	-3,0
2045	-21,7	-25,0	-25,0	-25,0	-3,3	-3,3	-3,3
2046	-22,8	-26,3	-26,3	-26,3	-3,6	-3,6	-3,6
2047	-23,8	-27,7	-27,7	-27,7	-3,9	-3,9	-3,9
2048	-24,8	-29,0	-29,0	-29,0	-4,3	-4,3	-4,3
2049	-25,7	-30,3	-30,3	-30,3	-4,7	-4,6	-4,6
2050	-26,5	-31,5	-31,5	-31,5	-5,1	-5,1	-5,1
2051	-27,2	-32,7	-32,7	-32,7	-5,5	-5,5	-5,5
2052	-27,9	-33,8	-33,8	-33,8	-5,9	-5,9	-5,9
2053	-28,5	-34,9	-34,9	-34,9	-6,4	-6,4	-6,4
2054	-29,1	-36,0	-36,0	-36,0	-6,9	-6,9	-6,9

2055	-29,6	-37,0	-37,0	-37,0	-7,4	-7,4	-7,4
2056	-30,0	-38,0	-38,0	-38,0	-7,9	-7,9	-7,9
2057	-30,4	-38,8	-38,8	-38,8	-8,5	-8,5	-8,5
2058	-30,6	-39,6	-39,6	-39,6	-9,0	-9,0	-9,0
2059	-30,8	-40,4	-40,4	-40,4	-9,6	-9,6	-9,6
2060	-30,8	-41,0	-41,0	-41,0	-10,2	-10,2	-10,1

¹⁾ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

WARIANT BEZ DZIEDZICZENIA (bez wypłat gwarantowanych) – kwoty nominalne

WYNIKI ZBIIORCZE – KWOTY NOMINALNE

Prognoza salda rocznego FUS¹⁾

- kwoty nominalne

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: BEZ DZIEDZICZENIA

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-64,5	-50,0	-53,4	-56,9	14,6	11,1	7,6
2016	-67,0	-51,6	-55,3	-58,9	15,4	11,7	8,1
2017	-69,1	-52,1	-55,9	-59,8	17,0	13,1	9,3
2018	-70,7	-52,8	-56,9	-61,0	18,0	13,9	9,8
2019	-71,6	-52,6	-56,9	-61,2	18,9	14,6	10,3
2020	-72,1	-52,0	-56,5	-61,0	20,1	15,6	11,1
2021	-73,4	-52,5	-57,2	-61,9	20,9	16,2	11,5
2022	-75,4	-53,7	-58,7	-63,6	21,7	16,8	11,8
2023	-77,8	-55,3	-60,4	-65,6	22,6	17,4	12,2
2024	-80,2	-56,8	-62,1	-67,5	23,5	18,1	12,8
2025	-82,9	-58,8	-64,3	-69,9	24,1	18,6	13,0
2026	-85,8	-61,0	-66,8	-72,5	24,8	19,1	13,3
2027	-88,5	-62,9	-68,8	-74,7	25,6	19,7	13,8
2028	-90,8	-64,3	-70,3	-76,3	26,5	20,5	14,5
2029	-92,5	-65,3	-71,4	-77,6	27,2	21,1	14,9
2030	-93,7	-65,7	-72,0	-78,3	28,0	21,7	15,4
2031	-94,5	-65,4	-71,7	-78,0	29,1	22,8	16,5
2032	-94,8	-64,4	-70,6	-76,8	30,4	24,2	18,0
2033	-95,0	-63,7	-69,8	-76,0	31,3	25,2	19,0
2034	-94,6	-62,4	-68,4	-74,5	32,1	26,1	20,1
2035	-93,8	-60,9	-66,7	-72,5	32,9	27,1	21,2
2036	-92,8	-59,2	-64,7	-70,2	33,6	28,1	22,6
2037	-91,6	-58,0	-63,3	-68,6	33,7	28,4	23,1
2038	-91,0	-57,5	-62,5	-67,5	33,5	28,4	23,4
2039	-89,9	-56,8	-61,4	-66,0	33,1	28,5	24,0
2040	-89,0	-56,2	-60,2	-64,1	32,8	28,8	24,9
2041	-89,7	-58,4	-61,9	-65,5	31,3	27,7	24,2

2042	-91,7	-62,6	-65,7	-68,8	29,1	26,0	22,9
2043	-94,2	-67,4	-70,2	-73,0	26,7	24,0	21,2
2044	-96,8	-72,6	-75,1	-77,5	24,2	21,8	19,3
2045	-99,9	-78,3	-80,5	-82,6	21,6	19,4	17,3
2046	-103,8	-85,0	-86,9	-88,8	18,8	16,9	15,0
2047	-108,4	-92,5	-94,1	-95,8	15,9	14,3	12,6
2048	-113,6	-100,6	-102,1	-103,6	13,0	11,5	10,0
2049	-120,2	-110,3	-111,8	-113,4	9,9	8,4	6,8
2050	-128,2	-121,6	-123,3	-125,1	6,6	4,9	3,2
2051	-136,8	-133,4	-135,5	-137,5	3,4	1,4	-0,6
2052	-145,0	-144,6	-147,0	-149,3	0,4	-2,0	-4,3
2053	-152,3	-154,6	-157,3	-159,9	-2,3	-5,0	-7,7
2054	-158,8	-163,5	-166,6	-169,7	-4,7	-7,8	-10,9
2055	-165,0	-172,1	-175,6	-179,2	-7,0	-10,6	-14,1
2056	-171,0	-180,2	-184,3	-188,4	-9,2	-13,3	-17,4
2057	-176,9	-188,1	-192,8	-197,5	-11,2	-15,9	-20,6
2058	-182,2	-195,2	-200,6	-206,0	-13,0	-18,4	-23,8
2059	-186,2	-200,7	-206,7	-212,8	-14,5	-20,5	-26,6
2060	-188,8	-204,6	-211,2	-217,8	-15,7	-22,4	-29,0

¹⁾ Saldo roczne rozumiane jako różnica wpływów i wydatków na świadczenia. Wpływy rozumiane jako suma wpływów składkowych do funduszu rentowego i dotacji celowej na pokrycie świadczeń refundowanych z budżetu państwa.

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
		<i>w mld zł</i>					
2015	-52,3	-37,7	-41,2	-44,7	14,6	11,1	7,6
2016	-55,6	-40,2	-43,9	-47,6	15,4	11,7	8,1
2017	-58,7	-41,7	-45,6	-49,4	17,0	13,1	9,3
2018	-61,2	-43,2	-47,3	-51,4	18,0	13,9	9,8
2019	-63,0	-44,0	-48,3	-52,6	19,0	14,7	10,4
2020	-64,4	-44,3	-48,8	-53,3	20,1	15,6	11,1
2021	-66,5	-45,5	-50,2	-54,9	21,0	16,3	11,6
2022	-69,2	-47,3	-52,3	-57,2	21,9	16,9	12,0
2023	-72,0	-49,3	-54,4	-59,6	22,7	17,6	12,4
2024	-74,8	-51,1	-56,4	-61,8	23,7	18,3	13,0
2025	-77,5	-53,1	-58,6	-64,2	24,4	18,9	13,3
2026	-80,4	-55,1	-60,9	-66,6	25,2	19,5	13,7
2027	-82,8	-56,7	-62,6	-68,5	26,1	20,2	14,3
2028	-84,5	-57,4	-63,4	-69,4	27,1	21,1	15,1
2029	-85,4	-57,5	-63,6	-69,8	28,0	21,8	15,6
2030	-85,7	-56,8	-63,1	-69,4	28,9	22,6	16,3
2031	-85,3	-55,2	-61,5	-67,8	30,1	23,8	17,5
2032	-84,2	-52,6	-58,8	-65,0	31,6	25,4	19,2
2033	-82,7	-49,9	-56,1	-62,2	32,8	26,6	20,5

2034	-80,5	-46,6	-52,7	-58,7	33,8	27,8	21,8
2035	-77,8	-42,9	-48,8	-54,6	34,9	29,0	23,2
2036	-74,8	-39,0	-44,5	-50,0	35,9	30,3	24,8
2037	-71,6	-35,3	-40,6	-45,9	36,2	30,9	25,6
2038	-68,4	-32,0	-37,0	-42,0	36,4	31,4	26,4
2039	-65,0	-28,5	-33,1	-37,7	36,4	31,9	27,3
2040	-61,4	-24,9	-28,9	-32,8	36,5	32,6	28,6
2041	-59,5	-24,0	-27,6	-31,1	35,5	32,0	28,4
2042	-58,9	-25,0	-28,1	-31,2	33,9	30,8	27,7
2043	-58,5	-26,4	-29,2	-32,0	32,1	29,3	26,5
2044	-58,3	-28,1	-30,5	-33,0	30,2	27,8	25,3
2045	-58,4	-30,2	-32,3	-34,4	28,3	26,1	24,0
2046	-59,4	-33,1	-35,0	-36,9	26,3	24,4	22,5
2047	-61,0	-36,7	-38,3	-40,0	24,3	22,6	21,0
2048	-63,2	-40,9	-42,4	-43,9	22,3	20,8	19,3
2049	-66,9	-46,7	-48,2	-49,8	20,2	18,7	17,1
2050	-72,3	-54,2	-55,9	-57,7	18,1	16,3	14,6
2051	-78,3	-62,2	-64,3	-66,3	16,0	14,0	12,0
2052	-84,0	-69,6	-72,0	-74,4	14,3	12,0	9,6
2053	-88,8	-75,7	-78,4	-81,1	13,1	10,4	7,7
2054	-92,9	-80,8	-83,9	-87,0	12,2	9,1	6,0
2055	-96,9	-85,4	-89,0	-92,5	11,5	7,9	4,3
2056	-100,7	-89,7	-93,8	-97,9	11,0	6,9	2,8
2057	-104,6	-93,8	-98,5	-103,3	10,8	6,1	1,3
2058	-108,0	-97,1	-102,5	-107,9	11,0	5,5	0,1
2059	-110,3	-98,8	-104,9	-110,9	11,4	5,4	-0,7
2060	-111,3	-99,0	-105,7	-112,3	12,3	5,6	-1,0

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	0,0	0,0	0,0
2016	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5	0,0	0,0	0,0
2017	-7,7	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2018	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2	0,0	0,0	0,0
2019	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	0,0	0,0	0,0
2020	-5,8	-5,9	-5,9	-5,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-5,4	-5,5	-5,5	-5,5	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-5,1	-5,2	-5,2	-5,2	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-5,0	-5,2	-5,2	-5,2	-0,2	-0,2	-0,2
2024	-5,1	-5,3	-5,3	-5,3	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-5,4	-5,7	-5,7	-5,7	-0,3	-0,3	-0,3
2026	-5,9	-6,3	-6,3	-6,3	-0,4	-0,4	-0,4
2027	-6,6	-7,1	-7,1	-7,1	-0,5	-0,5	-0,5
2028	-7,6	-8,2	-8,2	-8,2	-0,6	-0,6	-0,6

2029	-8,7	-9,5	-9,5	-9,5	-0,7	-0,7	-0,7
2030	-10,0	-10,9	-10,9	-10,9	-0,9	-0,9	-0,9
2031	-11,5	-12,6	-12,6	-12,6	-1,1	-1,1	-1,1
2032	-13,2	-14,4	-14,4	-14,4	-1,2	-1,2	-1,2
2033	-15,1	-16,5	-16,5	-16,5	-1,5	-1,5	-1,5
2034	-17,0	-18,7	-18,7	-18,7	-1,7	-1,7	-1,7
2035	-19,0	-21,0	-21,0	-21,0	-2,0	-2,0	-2,0
2036	-21,1	-23,3	-23,3	-23,3	-2,3	-2,3	-2,3
2037	-23,3	-25,9	-25,9	-25,9	-2,6	-2,6	-2,6
2038	-25,8	-28,7	-28,7	-28,7	-2,9	-2,9	-2,9
2039	-28,2	-31,5	-31,5	-31,5	-3,3	-3,3	-3,3
2040	-30,7	-34,4	-34,4	-34,4	-3,8	-3,8	-3,8
2041	-33,2	-37,5	-37,5	-37,5	-4,2	-4,2	-4,2
2042	-35,9	-40,7	-40,7	-40,7	-4,8	-4,8	-4,8
2043	-38,7	-44,0	-44,0	-44,0	-5,3	-5,3	-5,3
2044	-41,5	-47,5	-47,5	-47,5	-6,0	-6,0	-6,0
2045	-44,5	-51,2	-51,2	-51,2	-6,7	-6,7	-6,7
2046	-47,5	-55,0	-55,0	-55,0	-7,5	-7,5	-7,5
2047	-50,7	-59,0	-59,0	-59,0	-8,3	-8,3	-8,3
2048	-53,9	-63,1	-63,1	-63,1	-9,3	-9,3	-9,3
2049	-56,9	-67,2	-67,2	-67,2	-10,3	-10,3	-10,3
2050	-59,9	-71,3	-71,3	-71,3	-11,4	-11,4	-11,4
2051	-62,8	-75,4	-75,4	-75,4	-12,6	-12,6	-12,6
2052	-65,6	-79,5	-79,5	-79,5	-13,9	-13,9	-13,9
2053	-68,4	-83,8	-83,8	-83,8	-15,4	-15,3	-15,3
2054	-71,3	-88,2	-88,1	-88,1	-16,9	-16,9	-16,8
2055	-74,0	-92,5	-92,5	-92,5	-18,5	-18,5	-18,5
2056	-76,5	-96,7	-96,7	-96,7	-20,2	-20,2	-20,2
2057	-78,9	-100,9	-100,9	-100,8	-22,0	-22,0	-22,0
2058	-81,1	-105,0	-105,0	-105,0	-23,9	-23,9	-23,9
2059	-83,2	-109,1	-109,1	-109,1	-25,9	-25,9	-25,9
2060	-85,0	-113,1	-113,0	-113,0	-28,0	-28,0	-28,0

WARIANT BEZ DZIEDZICZENIA (bez wypłat gwarantowanych) – kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 rok

WYNIKI ZBIORCZE - Kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

Prognoza salda rocznego FUS³⁾

- kwoty zdyskontowane inflacją na 2012 r.

WARIANT PROPONOWANYCH ZMIAN: BEZ DZIEDZICZENIA

Rok	Saldo roczne FUS (wpływy minus wydatki)		
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:	Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:

		20%	50%	80%	20%	50%	80%
<i>w mld zł</i>							
2015	-60,5	-46,9	-50,1	-53,4	13,7	10,4	7,1
2016	-61,3	-47,2	-50,6	-53,9	14,1	10,7	7,4
2017	-61,6	-46,5	-49,9	-53,4	15,2	11,7	8,3
2018	-61,7	-46,0	-49,6	-53,1	15,6	12,1	8,5
2019	-60,9	-44,8	-48,5	-52,1	16,1	12,5	8,8
2020	-59,9	-43,2	-47,0	-50,7	16,7	12,9	9,2
2021	-59,6	-42,6	-46,4	-50,3	17,0	13,1	9,3
2022	-59,8	-42,6	-46,5	-50,4	17,2	13,3	9,4
2023	-60,3	-42,8	-46,8	-50,8	17,5	13,5	9,5
2024	-60,8	-43,0	-47,1	-51,1	17,8	13,7	9,7
2025	-61,4	-43,5	-47,6	-51,7	17,9	13,8	9,6
2026	-62,1	-44,2	-48,3	-52,5	18,0	13,8	9,7
2027	-62,6	-44,5	-48,7	-52,9	18,1	13,9	9,8
2028	-62,9	-44,5	-48,7	-52,8	18,4	14,2	10,0
2029	-62,7	-44,2	-48,4	-52,6	18,5	14,3	10,1
2030	-62,1	-43,6	-47,7	-51,9	18,6	14,4	10,2
2031	-61,3	-42,4	-46,5	-50,6	18,9	14,8	10,7
2032	-60,1	-40,9	-44,8	-48,7	19,3	15,3	11,4
2033	-59,0	-39,6	-43,4	-47,2	19,5	15,7	11,8
2034	-57,6	-38,0	-41,7	-45,3	19,6	15,9	12,2
2035	-55,9	-36,3	-39,8	-43,2	19,6	16,1	12,7
2036	-54,2	-34,6	-37,8	-41,0	19,6	16,4	13,2
2037	-52,4	-33,2	-36,2	-39,2	19,3	16,2	13,2
2038	-51,0	-32,2	-35,1	-37,9	18,8	16,0	13,1
2039	-49,4	-31,2	-33,8	-36,3	18,2	15,7	13,2
2040	-48,0	-30,3	-32,4	-34,6	17,7	15,5	13,4
2041	-47,4	-30,9	-32,7	-34,6	16,5	14,7	12,8
2042	-47,5	-32,4	-34,0	-35,7	15,1	13,5	11,9
2043	-47,8	-34,3	-35,7	-37,1	13,6	12,2	10,8
2044	-48,2	-36,2	-37,4	-38,6	12,1	10,8	9,6
2045	-48,8	-38,2	-39,3	-40,3	10,5	9,5	8,4
2046	-49,7	-40,7	-41,6	-42,5	9,0	8,1	7,2
2047	-50,9	-43,4	-44,2	-44,9	7,5	6,7	5,9
2048	-52,3	-46,3	-47,0	-47,7	6,0	5,3	4,6
2049	-54,2	-49,7	-50,4	-51,1	4,5	3,8	3,1
2050	-56,7	-53,8	-54,5	-55,3	2,9	2,2	1,4
2051	-59,3	-57,8	-58,7	-59,6	1,5	0,6	-0,3
2052	-61,6	-61,5	-62,5	-63,5	0,2	-0,8	-1,8
2053	-63,4	-64,4	-65,5	-66,6	-1,0	-2,1	-3,2
2054	-64,9	-66,8	-68,1	-69,3	-1,9	-3,2	-4,5
2055	-66,1	-68,9	-70,3	-71,8	-2,8	-4,2	-5,7
2056	-67,1	-70,7	-72,3	-74,0	-3,6	-5,2	-6,8
2057	-68,1	-72,4	-74,2	-76,0	-4,3	-6,1	-7,9
2058	-68,8	-73,7	-75,7	-77,7	-4,9	-6,9	-9,0
2059	-68,9	-74,3	-76,5	-78,7	-5,4	-7,6	-9,8
2060	-68,5	-74,2	-76,6	-79,0	-5,7	-8,1	-10,5

Rok	Saldo roczne funduszu emerytalnego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-49,1	-35,4	-38,7	-41,9	13,7	10,4	7,1
2016	-50,9	-36,8	-40,2	-43,5	14,1	10,7	7,4
2017	-52,4	-37,2	-40,7	-44,1	15,2	11,7	8,3
2018	-53,4	-37,7	-41,3	-44,8	15,7	12,1	8,5
2019	-53,6	-37,5	-41,2	-44,8	16,1	12,5	8,8
2020	-53,5	-36,8	-40,5	-44,3	16,7	13,0	9,3
2021	-54,0	-36,9	-40,8	-44,6	17,0	13,2	9,4
2022	-54,8	-37,5	-41,4	-45,4	17,3	13,4	9,5
2023	-55,8	-38,2	-42,2	-46,2	17,6	13,6	9,6
2024	-56,6	-38,7	-42,7	-46,8	17,9	13,9	9,8
2025	-57,4	-39,3	-43,4	-47,5	18,1	14,0	9,9
2026	-58,2	-39,9	-44,1	-48,2	18,3	14,1	9,9
2027	-58,6	-40,1	-44,3	-48,5	18,5	14,3	10,1
2028	-58,5	-39,7	-43,9	-48,1	18,8	14,6	10,4
2029	-57,9	-38,9	-43,1	-47,3	18,9	14,8	10,6
2030	-56,8	-37,7	-41,8	-46,0	19,1	15,0	10,8
2031	-55,3	-35,8	-39,9	-44,0	19,5	15,5	11,4
2032	-53,5	-33,4	-37,3	-41,3	20,1	16,1	12,2
2033	-51,4	-31,0	-34,8	-38,7	20,4	16,6	12,7
2034	-49,0	-28,4	-32,1	-35,7	20,6	16,9	13,3
2035	-46,4	-25,6	-29,1	-32,6	20,8	17,3	13,8
2036	-43,7	-22,8	-26,0	-29,2	20,9	17,7	14,5
2037	-40,9	-20,2	-23,2	-26,3	20,7	17,7	14,7
2038	-38,4	-17,9	-20,8	-23,6	20,4	17,6	14,8
2039	-35,7	-15,7	-18,2	-20,7	20,0	17,5	15,0
2040	-33,1	-13,4	-15,6	-17,7	19,7	17,6	15,4
2041	-31,5	-12,7	-14,6	-16,4	18,8	16,9	15,0
2042	-30,5	-12,9	-14,5	-16,2	17,6	15,9	14,3
2043	-29,7	-13,4	-14,8	-16,2	16,3	14,9	13,5
2044	-29,0	-14,0	-15,2	-16,4	15,0	13,8	12,6
2045	-28,5	-14,7	-15,8	-16,8	13,8	12,8	11,7
2046	-28,4	-15,9	-16,8	-17,7	12,6	11,7	10,8
2047	-28,6	-17,2	-18,0	-18,8	11,4	10,6	9,8
2048	-29,1	-18,8	-19,5	-20,2	10,3	9,6	8,9
2049	-30,2	-21,1	-21,8	-22,4	9,1	8,4	7,7
2050	-32,0	-24,0	-24,7	-25,5	8,0	7,2	6,5
2051	-33,9	-27,0	-27,9	-28,7	6,9	6,1	5,2
2052	-35,7	-29,6	-30,6	-31,6	6,1	5,1	4,1
2053	-37,0	-31,5	-32,7	-33,8	5,4	4,3	3,2
2054	-38,0	-33,0	-34,3	-35,5	5,0	3,7	2,4
2055	-38,8	-34,2	-35,6	-37,1	4,6	3,2	1,7
2056	-39,6	-35,2	-36,8	-38,5	4,3	2,7	1,1
2057	-40,3	-36,1	-37,9	-39,8	4,2	2,3	0,5

2058	-40,8	-36,6	-38,7	-40,7	4,1	2,1	0,0
2059	-40,8	-36,6	-38,8	-41,0	4,2	2,0	-0,2
2060	-40,4	-35,9	-38,3	-40,7	4,5	2,0	-0,4

Rok	Saldo roczne funduszu rentowego (wpływy minus wydatki)						
	Obecne przepisy	Proponowane zmiany - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:			Różnice - Proponowane zmiany minus Obecne przepisy - w zależności od udziału członków OFE opłacających składki w warunkach proponowanych zmian wśród członków OFE w warunkach obecnych przepisów:		
		20%	50%	80%	20%	50%	80%
	<i>w mld zł</i>						
2015	-8,6	-8,6	-8,6	-8,6	0,0	0,0	0,0
2016	-7,8	-7,8	-7,8	-7,8	0,0	0,0	0,0
2017	-6,9	-6,9	-6,9	-6,9	0,0	0,0	0,0
2018	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	0,0	0,0	0,0
2019	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0
2020	-4,8	-4,9	-4,9	-4,9	-0,1	-0,1	-0,1
2021	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-0,1	-0,1	-0,1
2022	-4,0	-4,1	-4,1	-4,1	-0,1	-0,1	-0,1
2023	-3,9	-4,0	-4,0	-4,0	-0,1	-0,1	-0,1
2024	-3,8	-4,0	-4,0	-4,0	-0,2	-0,2	-0,2
2025	-4,0	-4,2	-4,2	-4,2	-0,2	-0,2	-0,2
2026	-4,3	-4,5	-4,5	-4,5	-0,3	-0,3	-0,3
2027	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-0,3	-0,3	-0,3
2028	-5,2	-5,6	-5,6	-5,6	-0,4	-0,4	-0,4
2029	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4	-0,5	-0,5	-0,5
2030	-6,7	-7,2	-7,2	-7,2	-0,6	-0,6	-0,6
2031	-7,5	-8,2	-8,2	-8,2	-0,7	-0,7	-0,7
2032	-8,3	-9,1	-9,1	-9,1	-0,8	-0,8	-0,8
2033	-9,4	-10,3	-10,3	-10,3	-0,9	-0,9	-0,9
2034	-10,4	-11,4	-11,4	-11,4	-1,0	-1,0	-1,0
2035	-11,3	-12,5	-12,5	-12,5	-1,2	-1,2	-1,2
2036	-12,3	-13,6	-13,6	-13,6	-1,3	-1,3	-1,3
2037	-13,3	-14,8	-14,8	-14,8	-1,5	-1,5	-1,5
2038	-14,4	-16,1	-16,1	-16,1	-1,6	-1,6	-1,6
2039	-15,5	-17,3	-17,3	-17,3	-1,8	-1,8	-1,8
2040	-16,5	-18,6	-18,6	-18,6	-2,0	-2,0	-2,0
2041	-17,6	-19,8	-19,8	-19,8	-2,2	-2,2	-2,2
2042	-18,6	-21,1	-21,1	-21,1	-2,5	-2,5	-2,5
2043	-19,6	-22,3	-22,3	-22,3	-2,7	-2,7	-2,7
2044	-20,7	-23,7	-23,7	-23,7	-3,0	-3,0	-3,0
2045	-21,7	-25,0	-25,0	-25,0	-3,3	-3,3	-3,3
2046	-22,8	-26,3	-26,3	-26,3	-3,6	-3,6	-3,6
2047	-23,8	-27,7	-27,7	-27,7	-3,9	-3,9	-3,9
2048	-24,8	-29,0	-29,0	-29,0	-4,3	-4,3	-4,3
2049	-25,7	-30,3	-30,3	-30,3	-4,7	-4,6	-4,6
2050	-26,5	-31,5	-31,5	-31,5	-5,1	-5,1	-5,1
2051	-27,2	-32,7	-32,7	-32,7	-5,5	-5,5	-5,5
2052	-27,9	-33,8	-33,8	-33,8	-5,9	-5,9	-5,9

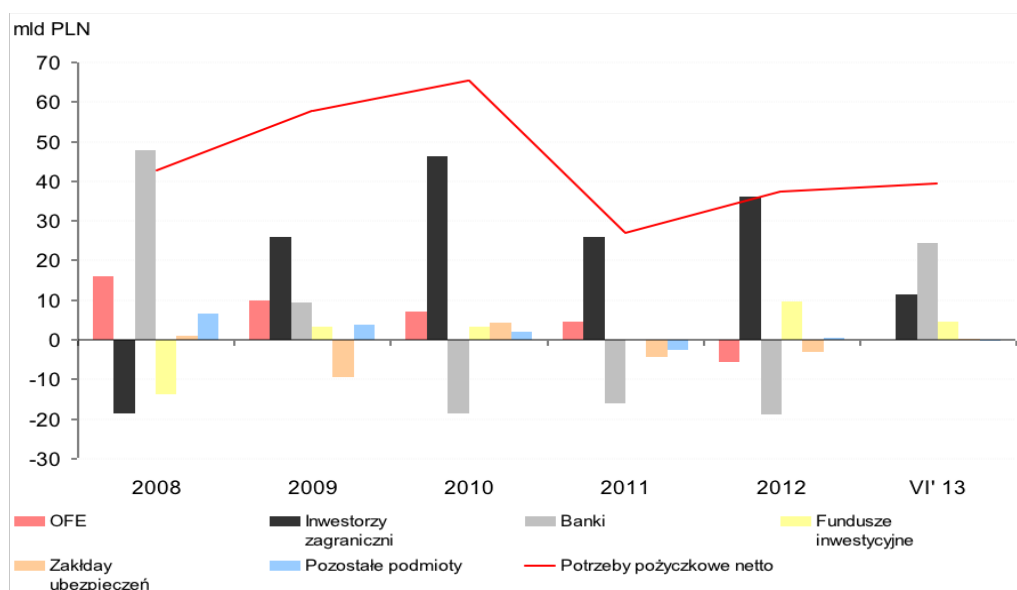
2053	-28,5	-34,9	-34,9	-34,9	-6,4	-6,4	-6,4
2054	-29,1	-36,0	-36,0	-36,0	-6,9	-6,9	-6,9
2055	-29,6	-37,0	-37,0	-37,0	-7,4	-7,4	-7,4
2056	-30,0	-38,0	-38,0	-38,0	-7,9	-7,9	-7,9
2057	-30,4	-38,8	-38,8	-38,8	-8,5	-8,5	-8,5
2058	-30,6	-39,6	-39,6	-39,6	-9,0	-9,0	-9,0
2059	-30,8	-40,4	-40,4	-40,4	-9,6	-9,6	-9,6
2060	-30,8	-41,0	-41,0	-41,0	-10,2	-10,2	-10,1

▪ **Wpływ zmian w systemie emerytalnym na rynek SPW:**

Proponowane zmiany w systemie emerytalnym będą miały wpływ na strukturę podmiotową zadłużenia w krajowych SPW. Jednorazowo na dzień przeniesienia części aktywów OFE do ZUS udział krajowego sektora pozabankowego w długu krajowym SP spadnie z 46% w połowie 2013 r. do ok. 31-33%, a udziały krajowego sektora bankowego i nierezydentów wzrosną odpowiednio do ok. 24-26% (z 20%) i 42-44% (z 34%). Umorzenie części długu krajowego wynikające z nabycia przez Ministra Finansów SPW wpłynie także na wzrost udziału długu nominowanego w walutach obcych z 30,6% na koniec czerwca 2013 r. do ok. 35-37%. Docelowo niższe potrzeby pożyczkowe oraz wynikające z tego mniejsze zapotrzebowanie na finansowanie zagraniczne przyczynią się do stopniowego zwiększania udziału inwestorów krajowych w rynku SPW oraz zmniejszania udziału długu zagranicznego w długu ogółem.

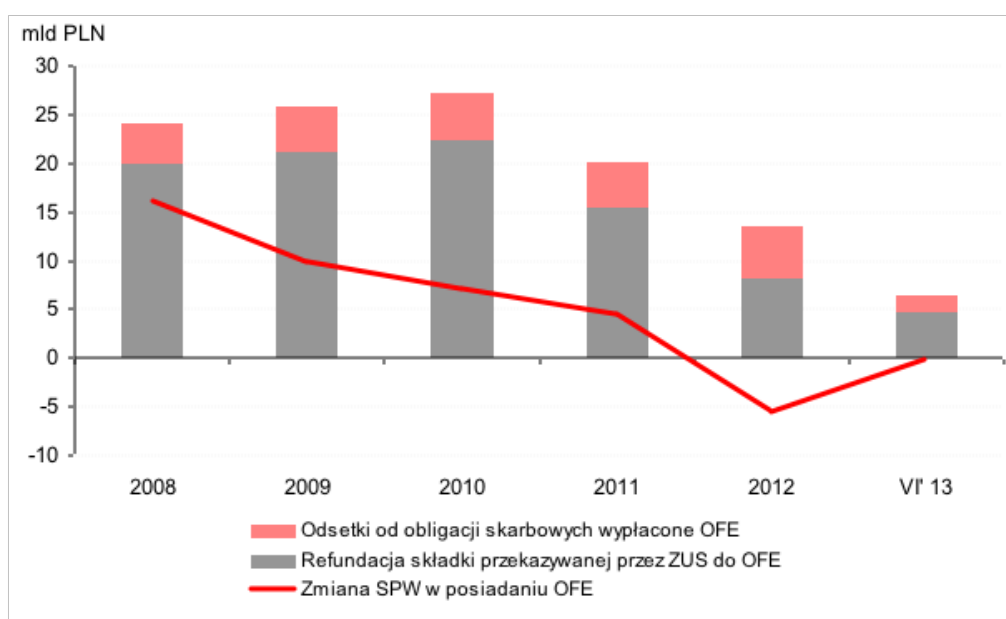
Fundusze emerytalne odegrały bardzo istotną rolę w rozwoju rynku SPW, szczególnie w początkowej fazie ich istnienia. Do roku 2008 przyrost inwestycji OFE w papiery skarbowe intensywnie wzrastał, w latach 2005-2008 OFE zwiększały swoje zaangażowanie w SPW o średnio 15,6 mld zł rocznie wg wartości nominalnej. W ostatnich latach fundusze emerytalne, mimo posiadania portfela SPW o największej wartości wśród inwestorów pozabankowych, nie były z punktu widzenia finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa znaczącym inwestorem netto. Począwszy od 2009 r. inwestycje OFE w SPW ulegały stopniowemu ograniczeniu.

Zmiany struktury podmiotowej krajowych SPW oraz wartość potrzeb pożyczkowych netto w latach 2008- 2013.

W ostatnich latach udział papierów skarbowych w aktywach OFE spadł poniżej 50%, co oznacza, że przekazując do OFE składki, które refundowane są przez SP z emisji długu – w coraz większym stopniu należy poszukiwać nabywców SPW wśród pozostałego grona inwestorów, w tym głównie inwestorów zagranicznych. W dłuższym terminie ograniczenie poziomu potrzeb pożyczkowych wynikające ze zmian w systemie emerytalnym powinno działać stabilizująco na rynek SPW.

Napływ środków do OFE z tytułu składki i odsetek od SPW a zmiana SPW w posiadaniu OFE w latach 2008-2013

Rosnąca rola inwestorów zagranicznych na polskim rynku SPW wynikała w części ze znacznego poziomu potrzeb pożyczkowych, które zwiększane były przez konieczność refundowania ZUS składek przekazywanych do OFE i obsługi zaciąganego na ten cel długu. Jednocześnie rola OFE jako stabilizatora krajowego rynku SPW w przypadku ruchów kapitału zagranicznego w ostatnich latach była niejednoznaczna.

Zmiany portfela OFE i inwestorów zagranicznych w poszczególnych miesiącach od roku 2008 do I połowy 2013 r. przedstawia poniższa tabela.

Zmiany portfela OFE i inwestorów zagranicznych

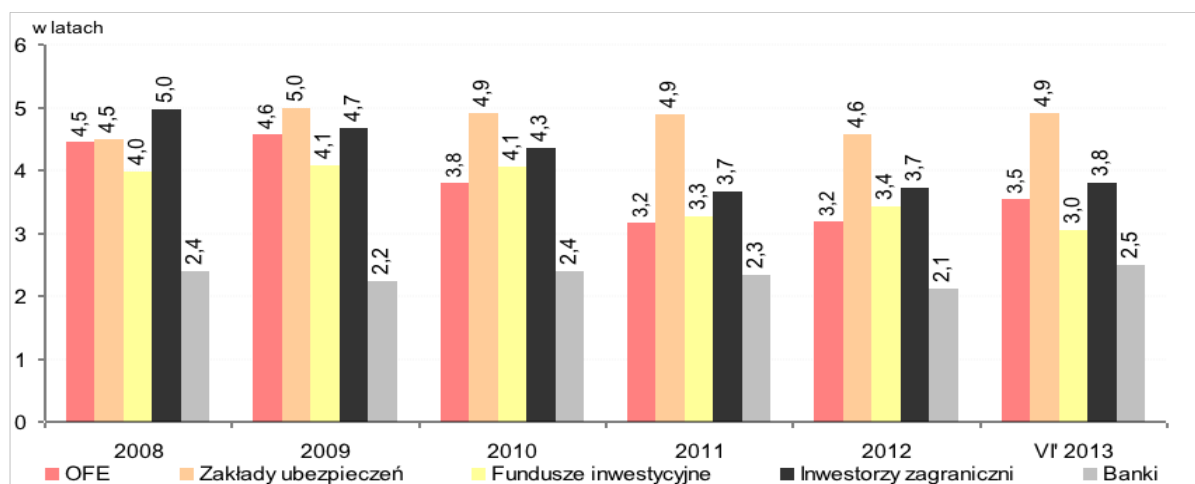
	Zmiana portfela SPW:		liczba obserwacji (miesiące)	%
	OFE	Inwestorzy zagraniczni		
1	+	+	28	42,4%
2	+	-	14	21,2%
3	-	+	20	30,3%
4	-	-	4	6,1%
Łącznie			66	100%

(+) oznacza wzrost wartości portfela w miesiącu, (-) oznacza spadek wartości portfela w miesiącu

Wynikające z opisanych zmian w systemie emerytalnym umorzenie nabytych przez Ministra Finansów SPW spowoduje spadek średniej zapadalności długu krajowego z ok. 4,4 roku do ok. 4,2. W dłuższej perspektywie czasowej ograniczenie potrzeb pożyczkowych powodować będzie ograniczenie podaży SPW, w tym najprawdopodobniej o krótszych okresach wykupu, a więc tych które nabywane są najchętniej przez banki i część inwestorów zagranicznych. Powodować to powinno stopniowy wzrost średniej zapadalności długu krajowego.

Portfel obligacji skarbowych w posiadaniu OFE posiadał jeden z niższych wskaźników ATR, będącego miarą ryzyka stopy procentowej, wśród nabywców SPW. W latach 2008-2013 wskaźnik ten kształtował się w przedziale 3,2–4,6 roku, przy porównaniu dla wszystkich krajowych SPW na poziomie 3,3–3,8. Niższe ATR miał portfel obligacji w posiadaniu banków krajowych, a zbliżony funduszy inwestycyjnych. Obligacje o najwyższej i stabilnej wartości wskaźnika ATR posiadały zakłady ubezpieczeń (4,6–5,0 roku w analizowanym okresie).

ATR rynkowych obligacji skarbowych w portfelach wybranych inwestorów w latach 2008-2013

Umorzenie nabytych przez Ministra Finansów SPW nie spowoduje zmian wskaźnika ATR, który pozostanie na poziomie zbliżonym do tego sprzed umorzenia i wyniesie ok. 3,4 roku. Będzie to oznaczało stabilizację ryzyka stopy procentowej.

Oprócz OFE do grona stabilnych pozabankowych inwestorów długoterminowych należą zakłady ubezpieczeń i fundusze inwestycyjne. Na koniec czerwca 2013 r. ich udział w krajowych SPW wynosił łącznie 17,5%. SPW stanowią ponad 30% aktywów zakładów ubezpieczeń i ponad 1/4 aktywów funduszy inwestycyjnych. Aktywa zarządzane przez pozabankowe instytucje ubezpieczeniowe systematycznie rosną. Od końca 2007 r. do końca marca 2013 r. aktywa zakładów ubezpieczeń wzrosły z 126,9 mld zł do 168,5 mld zł (wzrost o 32,8%), natomiast aktywa zarządzane przez fundusze inwestycyjne wzrosły z 133,8 mld zł do 166,2 mld zł (wzrost o 24,2%).

Wpływ zmian w funkcjonowaniu IKZE na finanse publiczne:

1. Skutek finansowy odliczenia

Wprowadzenie limitu kwotowego wpłat na IKZE, jednakowego dla wszystkich, w wysokości odpowiadającej 1,2 prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej.

Przyjmując przykładowo kwotę prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na 2013 r., kwota ta wyniosłaby 4 455,60 zł (1,2 x 3 713,00 zł), a kwotę prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na 2014 r. - 4 495,20 zł (1,2 x 3 746,00 zł).

Obecnie limit wpłat w roku nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej równowartości 4% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, ustalonej dla oszczędzającego za rok poprzedni, nie więcej jednak niż 4% kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe; tj. w roku 2013 - 4 231,20 zł.

Szacuje się, że wprowadzenie limitu kwotowego wpłat na IKZE, jednakowego dla wszystkich oszczędzających mogłoby spowodować obniżenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych w maksymalnej kwocie: 0,3 mld zł w przypadku, gdy z odliczenia w pełnej wysokości skorzystałyby wszystkie osoby posiadające konto IKZE na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 496 821 osób.

2. Skutek finansowy wprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 10% przychodu (wypłat z IKZE)

Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidują opodatkowanie wypłat z IKZE 10 % zryczałtowanym podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Dochody z tego tytułu nie będą łączone z innymi dochodami uzyskanymi przez podatnika w roku podatkowym. Natomiast w obecnym stanie prawnym wypłaty z IKZE podlegają opodatkowaniu wg skali podatkowej (stawki 18%; 32%) łącznie z innymi dochodami uzyskanymi przez podatnika w roku podatkowym.

Przyjmując założenie, że wszystkie osoby posiadające konto IKZE na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 496 821 osób dokonałyby wpłat na IKZE w kwocie 4 455,60 zł przez okres dziesięciu lat oraz uzyskałyby zysk z inwestycji na poziomie 5%, szacowane zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych wprowadzenia opodatkowania wypłat z IKZE zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% przychodu wyniosłoby 1,9 mld zł,

Biorąc natomiast za podstawę liczbę czynnych kont IKZE³ oraz ich coroczny wzrost o 50%, jak również kwotę dokonywanych wpłat w wysokości 4 455,60 zł, dziesięcioletni okres oszczędzania oraz zysk z inwestycji na poziomie 5%, szacowane zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych z tytułu wprowadzenia opodatkowania wypłat z IKZE zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% przychodu wyniosłoby 1,4 mld zł.

³ w 2012 r. liczba kont, na które dokonywano wpłat wyniosła 32 837

Powyższy skutek dotyczy wypłat z IKZE, co oznacza że wystąpi on dopiero po zakończeniu okresu oszczędzania na IKZE i będzie rozłożony w czasie.

W przypadku dokonywania wpłat niższych niż 4 455,60 zł, przy niezmienionych pozostałych założeniach, szacowany wpływ na wysokość dochodów sektora finansów publicznych z tytułu wprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 10% przychodu (wypłat z IKZE) byłby niższy.

Zaproponowane w projekcie ustawy zmiany w obszarze IKZE powodują zwiększenie ulgi podatkowej z tytułu wpłat na konto IKZE, co może nieznacznie wpłynąć na zmniejszenie bieżących dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wpływów z PIT.

b) rynek pracy:

Projekt ustawy ma na celu obniżenie długu publicznego i kosztów jego obsługi, co w przyszłości powinno zapobiec podwyżce podatków oraz wynikających stąd zagrożeń. Nastęstwem podwyższenia podatków byłoby zwiększenie klinu podatkowego, co spowodowałoby wzrost kosztów pracy, niechęć inwestorów do ponoszenia nakładów związanych z zatrudnieniem, a w konsekwencji spadek popytu na pracę oraz wzrost bezrobocia.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Podmiotami, które mogą zostać uznane za przedsiębiorstwa objęte przepisami projektowanej ustawy, są przede wszystkim otwarte fundusze emerytalne oraz zarządzające nimi PTE. Wprowadzenie w życie proponowanych zmian m.in. w zakresie polityki inwestycyjnej OFE, zniesienia minimalnej wymaganej stopy zwrotu oraz mechanizmu niedoboru spowoduje, że otwarte fundusze emerytalne zwiększą swoją konkurencyjność w zakresie inwestowania. Ponadto, każdy ubezpieczony, w tym także członek OFE będzie mógł zdecydować o dalszym przekazywaniu składki do OFE, co zwiększy konkurencyjność między poszczególnymi OFE.

W związku z proponowanymi zmianami w funkcjonowaniu OFE, m.in. obniżenie opłaty od składki, przeniesienie do ZUS części aktywów w łącznej kwocie odpowiadającej 51,5% wartości aktywów netto każdego OFE, dobrowolność co do przekazywania przyszłej składki do OFE, obniżeniu ulegną przychody PTE. W związku ze zmniejszeniem o 51,5% wartości aktywów, zmniejszeniu ulegnie przychód PTE z tytułu opłaty za zarządzanie aktywami. Wynika to z przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy

emerytalnych, zgodnie z którymi wysokość opłaty za zarządzanie wynika od wysokości zarządzanych aktywów. Jednocześnie, przychody PTE będą zależne od liczby ubezpieczonych, którzy zdecydują się na przekazywanie przyszłej składki do OFE.

Ponadto, opłata od składki obniży się do 1,75%, co oznacza, że przyszłe przychody PTE z tego tytułu będą niższe o co najmniej 50%.

Wprowadzane zmiany w zakresie portfeli inwestycyjnych OFE nie powinny mieć istotnego wpływu na sytuację na Giełdzie Papierów Wartościowych. Umorzenie jednostek rozrachunkowych odpowiadających 51,5% aktywów w portfelach OFE dotyczyć będzie bowiem skarbowych papierów wartościowych (SPW), a nie instrumentów udziałowych.

Jednocześnie nastąpi podwyższenie limitu lokat w instrumenty udziałowe oraz uwolnienie limitów inwestycyjnych w zakresie lokowania aktywów OFE. W portfelach inwestycyjnych OFE pozostaną zatem papiery wartościowe inne niż SPW. Oznacza to, że wprowadzane zmiany nie spowodują zmniejszenia środków ze strony OFE, które pozostaną znacznym inwestorem na GPW.

Od dnia 1 lipca 2014 r. nastąpi uwolnienie limitów inwestycyjnych w zakresie lokowania aktywów OFE oraz zniesienie wewnętrznego benchmarku. Dzięki wprowadzeniu powyższych zmian należy oczekiwać poprawy konkurencyjności OFE na GPW, a tym samym poprawy jakości inwestycji OFE w realną gospodarkę.

Z drugiej strony, niezależnie od tego, że brak skarbowych papierów wartościowych w portfelach OFE oraz uwolnienie ich polityki inwestycyjnej może wpłynąć na zwiększenie zmienności tych portfeli, nie powinno wpłynąć to na zwiększenie zmienności łącznego portfela aktywów w ramach II filara systemu emerytalnego. Wynikać to będzie z faktu, iż na łączny portfel w ramach II filara emerytalnego składają się zarówno akcje i inne instrumenty finansowe będące w portfelach OFE, jak i środki zaewidencjonowane na subkontach w ZUS.

Jednocześnie, stopniowe podwyższanie limitu lokat aktywów OFE w aktywa denominowane w walutach obcych, docelowo do 30% w 2016 r., również nie powinno mieć istotnego wpływu na rynek GPW. Rozłożenie podnoszenia przedmiotowego limitu na kilka lat zapobiegnie ewentualnemu znacznemu odpływowi kapitału OFE z rynku GPW w krótkim terminie. Dzięki temu powinna zostać utrzymana stabilna sytuacja na tym rynku.

Wprowadzenie tzw. „suwaka bezpieczeństwa” oraz dobrowolności co do przyszłej składki również nie będą mieć istotnego wpływu na sytuację na GPW. W zakresie tzw. „suwaka bezpieczeństwa” środki będą musiały być przekazywane z OFE do ZUS, natomiast decyzja o przekazywaniu składki będzie powodowała przekazywanie środków z ZUS do

OFE. W 2014 r. OFE będą zobowiązane przekazać do ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa” 4 437,8 mln zł. Natomiast zakładając, że od lipca 2014 r. 50% członków OFE zadeklaruje dalsze przekazywanie składki do OFE, do funduszy emerytalnych trafi ok. 7 635,0 mln zł. Oznacza to, że w 2014 r. OFE nie będą zmuszone do wycofywania się z GPW, a co więcej, będą mogły zainwestować w akcje dodatkowo ponad 3 mld zł.

d) sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie ustawy nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

e) wpływ na sytuację gospodarstw domowych oraz wysokość emerytur

Ubytek składki wynikający ze stworzenia OFE może być finansowany poprzez:

- wyższe podatki nałożone na obecne pokolenie,
- emisję dodatkowego długu, czyli przesunięcie kosztów tworzenia funduszy kapitałowych na późniejsze pokolenie podatników (wyższe podatki w przyszłości),
- cięcia wydatków publicznych,
- sprzedaż aktywów Skarbu Państwa (prywatyzacja).

Bez względu na to, jaki sposób finansowania kosztów OFE uznamy za najmniej szkodliwy, nie pozostanie on bez negatywnego wpływu na wzrost gospodarczy. Im wyższy udział OFE w systemie, tym wyższy poziom długu publicznego, a co się z tym wiąże większe prawdopodobieństwo podwyżki podatków w przyszłości.

Ponadto, większość składki OFE wykorzystywana jest do zakupu obligacji, tworząc „jałowy” z punktu widzenia procesów gospodarczych obieg pieniądza: sektor publiczny zaciąga dług, by przekazać OFE środki, za które OFE kupuje ten zaciągnięty dług. Jedyny efekt tego obiegu to statystycznie wyższy poziom deficytu budżetowego (także z powodu płacenia odsetek od obligacji posiadanych przez OFE) i wyższy dług publiczny. W efekcie, ta część długu ma wyłącznie negatywny wpływ na wzrost gospodarczy, gdyż zwiększa premię za ryzyko zawartą w oprocentowaniu długu publicznego i kredytów bankowych dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Obecne pokolenie będzie musiało ponieść negatywne skutki wprowadzenia systemu, w którym – kilkudziesięcioletnim w okresie przejściowym – płaci się podwójne koszty funkcjonowania systemu emerytalnego: finansowania bieżących emerytur i ufundowania kapitałowego filaru ubezpieczeń społecznych. W jakim stopniu dla kolejnych pokoleń koszt ten będzie miał formę wyższych podatków, mniejszych wydatków publicznych, czy

wyższego długu publicznego, zależeć będzie od prowadzonej w przyszłości polityki gospodarczej.

Projekt ustawy ma na celu obniżenie budżetowych kosztów systemu emerytalnego, dzięki czemu nastąpi relatywny spadek długu publicznego i wzrost wiarygodności Polski, co obniży koszty kredytu i tym samym będzie miało pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy. W przyszłości powinno to zapobiec pogorszeniu sytuacji gospodarstw domowych wynikającemu ze wzrostu długu publicznego i kosztów jego obsługi, a w konsekwencji podwyżce podatków oraz wynikających stąd zagrożeń dla sytuacji gospodarczej i rynku pracy.

Zaproponowane zmiany w projekcie ustawy mają na celu:

- zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony wartości środków zgromadzonych w OFE w ostatnim okresie oszczędzania na emeryturę, stąd proponuje się uruchomienie "suwaka bezpieczeństwa" - przekazywanie zgromadzonego w OFE kapitału na fundusz emerytalny FUS i ewidencjonowanie na prowadzonym w ZUS subkoncie, na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, co powinno zmniejszyć negatywne konsekwencje zawirowań rynkowych dla wysokości emerytur;
- przeniesienie 51,5% wartości jednostek rozrachunkowych z OFE (części pochodzącej z obligacji) na subkonto w ZUS;
- dodatkowo proponuje się umożliwienie ubezpieczonym dokonania wyboru, czy chcą w dalszym ciągu przekazywać nową składkę do otwartych funduszy emerytalnych (w odniesieniu do przyszłych składek), czy też chcą tą składkę przekazywać na subkonto w ZUS;
- ustalenie poziomu składki przekazywanej do otwartych funduszy emerytalnych, na takim poziomie aby umożliwiało to takie zmiany w sposobie funkcjonowania funduszy, aby ich członkowie odnosili korzyści, jakie w długim okresie mogą generować rynki akcji i równocześnie byli dodatkowo (po uwzględnieniu suwaka bezpieczeństwa) zabezpieczeni przed ryzykiem istotnej utraty wartości kapitału emerytalnego w okresie bezpośrednio poprzedzającym osiągnięcie przez nich wieku emerytalnego;
- obniżenie o połowę maksymalnej wysokości opłaty od składki do poziomu 1,75%.

Wpływ na wysokość świadczeń

Poniżej przedstawiono szacunki wysokości emerytur przy uwzględnieniu proponowanych zmian dla osoby, która otrzymywała przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Wysokość świadczeń emerytalnych oszacowano dla kobiet urodzonych od 1954 r. do 1974 r. oraz dla mężczyzn urodzonych od 1949 r. do 1974 r. Założono, że wszystkie osoby rozpoczęły pracę w wieku 24 lat, zarabiają na poziomie 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Przyjęto następujące warunki stażowe:

- okresy stażu pracy – do 45 lat.
- w tym okresy nieskładkowe dla kobiet – do 5 lat (– wpływ na kapitał początkowy),
- liczba okresów składkowych (lat pracy) wzrasta wiekiem emerytalnym.

Wszystkie osoby są członkami OFE.

Wszystkie osoby mają naliczony kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Im osoba starsza tym dłuższy staż pracy przed 1999 r., a tym samym naliczona większa wartość kapitału początkowego. W zależności od daty urodzenia kapitał początkowy został naliczony: w przypadku kobiet za od 1 do 22 lat okresów składkowych oraz w przypadku mężczyzn za od 1 do 27 lat okresów składkowych. Kobietom w kapitale początkowym została uwzględniona liczba okresów nieskładkowych (maksymalnie 5 lat), w wysokości nie wyższej jednak niż 1/3 liczby okresów składkowych przed 1999 r.

Przy szacowaniu świadczeń uwzględniających zaproponowane w projekcie zmiany dla uproszczenia przyjęto, że 51,5% wartości kapitału z OFE według stanu na koniec grudnia 2013 r. z początkiem stycznia 2014 r. zostaje przeniesione na subkonto w ZUS (jest to efekt umorzenia części obligacyjnej z OFE).

W przypadku osoby, która zostaje w OFE, przyjęto, że środki zgromadzone w otwartych funduszach emerytalnych są stopniowo przenoszone na subkonto w ZUS po ukończeniu wieku o 10 lat niższego od ustawowego wieku emerytalnego, Dla uproszczenia szacunków, przyjęto tutaj roczne transfery na koniec danego roku. Ponadto z chwilą przenoszenia kapitału z OFE nowe składki pozostają na subkoncie w ZUS.

W przypadku osoby wracającej do ZUS, przyjęto że począwszy od stycznia 2014 r. jej składki w ramach drugiego filaru emerytalnego są odprowadzane na subkonto w ZUS.

Przyjęto, że emerytura (z konta i subkonta w ZUS oraz rachunku w OFE) jest naliczana według tej samej formuły, tj. dzieląc wypracowany ze składek emerytalnych kapitał przez

średnie dalsze trwanie życia. Średnie dalsze trwanie życia przyjęto według prognozy demograficznej Eurostatu BASE_2012 sporządzonej dla celów AWG.

Przyjęto, że od 2014 r. realna stopa zwrotu z OFE jest równa wskaźnikowi realnego wzrostu PKB.

Z uwagi na powyższe stopa zwrotu OFE będzie praktycznie taka sama jak wskaźnik waloryzacji składek na subkoncie, który jest równy średniorocznej dynamice wartości PKB za okres 5 lat.

Szacunków dotyczących wysokości emerytur oparto o założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów z wariantu bazowego.

Kobieta:

Data urodzenia	Wiek emerytalny		Wysokość emerytury w momencie przyznania (w ceny stałe 2013 r.)					
	rok	m-c	Przed zmianami	Po zmianach		Przed zmianami	Po zmianach	
				Osoba zostaje w ofe	Osoba wraca do ZUS		Osoba zostaje w ofe	Osoba Wraca do ZUS
							Ostatnie wynagrodzenie=100%	
01-sty-54	60	5	2 098,84 zł	2 098,91 zł	2 098,88 zł	58,0%	58,0%	58,0%
01-sty-55	60	9	2 200,45 zł	2 200,90 zł	2 202,71 zł	60,1%	60,1%	60,2%
01-sty-56	61	1	2 304,80 zł	2 304,55 zł	2 306,63 zł	60,1%	60,0%	60,1%
01-sty-57	61	5	2 365,71 zł	2 365,42 zł	2 367,36 zł	59,7%	59,7%	59,8%
01-sty-58	61	9	2 506,28 zł	2 506,44 zł	2 508,27 zł	61,3%	61,2%	61,4%
01-sty-59	62	1	2 617,26 zł	2 619,35 zł	2 620,73 zł	60,1%	60,0%	60,2%
01-sty-60	62	5	2 682,51 zł	2 685,89 zł	2 687,01 zł	59,7%	59,6%	59,8%
01-sty-61	62	9	2 795,75 zł	2 799,98 zł	2 801,19 zł	60,2%	60,2%	60,4%
01-sty-62	63	1	2 906,52 zł	2 911,88 zł	2 913,20 zł	58,8%	59,0%	58,9%
01-sty-63	63	5	2 944,33 zł	2 950,47 zł	2 951,86 zł	57,7%	57,9%	57,9%
01-sty-64	63	9	3 054,40 zł	3 060,69 zł	3 062,76 zł	58,0%	58,2%	58,2%
01-sty-65	64	1	3 160,20 zł	3 166,31 zł	3 169,55 zł	56,4%	56,6%	56,5%
01-sty-66	64	5	3 213,20 zł	3 219,59 zł	3 223,51 zł	55,6%	55,8%	55,7%
01-sty-67	64	9	3 322,64 zł	3 329,33 zł	3 334,05 zł	55,7%	55,9%	55,9%
01-sty-68	65	1	3 445,15 zł	3 452,38 zł	3 458,07 zł	54,3%	54,6%	54,6%
01-sty-69	65	5	3 503,07 zł	3 510,87 zł	3 517,00 zł	53,6%	53,8%	53,8%
01-sty-70	65	9	3 591,89 zł	3 600,19 zł	3 607,02 zł	53,4%	53,6%	53,6%
01-sty-71	66	1	3 736,69 zł	3 745,95 zł	3 753,70 zł	52,3%	52,6%	52,6%
01-sty-72	66	5	3 776,23 zł	3 786,44 zł	3 794,65 zł	51,4%	51,6%	51,6%
01-sty-73	66	9	3 866,60 zł	3 877,63 zł	3 886,67 zł	51,1%	51,4%	51,4%
01-sty-74	67	0	3 971,23 zł	3 983,77 zł	3 993,85 zł	49,6%	49,9%	49,9%

Źródło: szacunki MPiPS na podstawie danych z Ministerstwa Finansów

Mężczyzna:

Data urodzenia	Wiek emerytalny		Wysokość emerytury w momencie przyznania (w ceny stałe z 2013r)					
	rok	m-c	Przed zmianami	Po zmianach		Przed zmianami	Po zmianach	
				Osoba zostaje w ofe	Osoba wraca do ZUS		Osoba zostaje w ofe	Osoba Wraca do ZUS
						Ostatnie wynagrodzenie brutto=100%		
01-sty-49	65	5	2 584,38 zł	2 584,47 zł	2 584,47 zł	71,4%	71,4%	71,4%
01-sty-50	65	9	2 713,24 zł	2 713,77 zł	2 713,77 zł	74,2%	74,2%	74,2%
01-sty-51	66	1	2 848,78 zł	2 848,47 zł	2 849,59 zł	74,3%	74,3%	74,3%
01-sty-52	66	5	2 936,36 zł	2 936,01 zł	2 937,46 zł	74,2%	74,1%	74,2%
01-sty-53	66	9	3 117,20 zł	3 117,39 zł	3 118,73 zł	76,3%	76,3%	76,3%
01-sty-54	67	0	3 256,01 zł	3 258,52 zł	3 258,41 zł	74,8%	74,8%	74,8%
01-sty-55	67	0	3 312,79 zł	3 316,68 zł	3 315,81 zł	73,7%	73,8%	73,8%
01-sty-56	67	0	3 356,17 zł	3 361,05 zł	3 359,77 zł	72,3%	72,4%	72,4%
01-sty-57	67	0	3 395,03 zł	3 400,64 zł	3 399,17 zł	70,9%	71,0%	71,0%
01-sty-58	67	0	3 429,96 zł	3 436,19 zł	3 434,66 zł	69,4%	69,5%	69,5%
01-sty-59	67	0	3 458,28 zł	3 465,27 zł	3 463,57 zł	67,8%	67,9%	67,9%
01-sty-60	67	0	3 512,16 zł	3 493,55 zł	3 507,04 zł	66,7%	66,4%	66,6%
01-sty-61	67	0	3 514,60 zł	3 521,80 zł	3 520,98 zł	64,7%	64,8%	64,8%
01-sty-62	67	0	3 541,50 zł	3 548,38 zł	3 548,39 zł	63,2%	63,3%	63,3%
01-sty-63	67	0	3 569,38 zł	3 576,38 zł	3 576,93 zł	61,7%	61,8%	61,9%
01-sty-64	67	0	3 595,48 zł	3 602,75 zł	3 603,74 zł	60,3%	60,4%	60,4%
01-sty-65	67	0	3 621,23 zł	3 628,79 zł	3 630,18 zł	58,9%	59,0%	59,0%
01-sty-66	67	0	3 647,15 zł	3 654,95 zł	3 656,78 zł	57,5%	57,7%	57,7%
01-sty-67	67	0	3 670,18 zł	3 678,31 zł	3 680,50 zł	56,2%	56,3%	56,3%
01-sty-68	67	0	3 691,07 zł	3 699,63 zł	3 702,15 zł	54,8%	55,0%	55,0%
01-sty-69	67	0	3 711,47 zł	3 720,50 zł	3 723,33 zł	53,5%	53,7%	53,7%
01-sty-70	67	0	3 727,32 zł	3 736,91 zł	3 740,01 zł	52,2%	52,4%	52,4%
01-sty-71	67	0	3 725,99 zł	3 736,27 zł	3 739,60 zł	50,7%	50,8%	50,9%
01-sty-72	67	0	3 734,76 zł	3 745,78 zł	3 749,36 zł	49,4%	49,5%	49,6%
01-sty-73	67	0	3 741,47 zł	3 753,27 zł	3 757,11 zł	48,1%	48,2%	48,3%
01-sty-74	67	0	3 725,94 zł	3 738,48 zł	3 742,62 zł	46,6%	46,7%	46,8%

Źródło: szacunki MPiPS na podstawie danych z Ministerstwa Finansów

Wpływ na zmienność świadczeń

Analizę wpływu proponowanych zmian na zmienność świadczeń można rozważyć na przykładzie osoby, która rozpoczęła pracę 1 stycznia 1999 r. w wieku 25 lat i zarabia na poziomie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ma 42 letni okres składkowy i zdecydowała się pozostać w OFE. W efekcie jednorazowego spadku wartości kapitału o 20% - na przykład w wyniku załamania giełdowego - przy utrzymującej się jednocześnie tendencji wzrostowej tego kapitału w pozostałych latach na poziomie 2% i stałym wzroście kapitału na subkoncie, tj. o 2% rocznie, emerytura z II filaru przy obecnych zasadach mogłaby być niższa o od 11,3% do 13,2%. Skala spadku zależałaby od momentu wystąpienia załamania giełdowego - 10 lat przed emeryturą, 5 lat przed emeryturą czy też rok przed emeryturą.

Zastosowanie suwaka bezpieczeństwa spowoduje, że spadek wartości tego świadczenia będzie już mniejszy i wyniesie odpowiednio od 0,3% do 5,7% (spadek wartości świadczenia będzie tym mniejszy im więcej transz środków zostanie wcześniej przekazane na subkonto w ZUS).

Ponadto gdyby osoba zdecydowała o powrocie do ZUS (dotyczy składek od 2014 r.), jej świadczenie z II filaru byłoby niższe o od 0,7% do 2,4% w sytuacji gdyby spadek stopy zwrotu OFE nastąpił odpowiednio 5 lat i 10 lat przed emeryturą, natomiast jej świadczenie dalej pozostałoby wyższe o 0,3% gdyby ten spadek stopy zwrotu wystąpił rok przed emeryturą.

Z punktu widzenia oszczędzających proponowane zmiany w obszarze IKZE:

- uniezależnienie kwoty wpłaconych składek w ramach dodatkowego ubezpieczenia emerytalnego na IKZE od poziomu wynagrodzenia spowoduje, że wszyscy oszczędzający będą mieli prawo do odprowadzenia tych składek maksymalnie w ustawowo ustalonej kwocie tj. kwocie odpowiadającej 1,2 – krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W efekcie wszyscy oszczędzający nabędą prawo do zmniejszenia podstawy opodatkowania w maksymalnie ustawowo ustalonej kwocie z tytułu opłacenia składek na dodatkowe ubezpieczenie emerytalne, tym samym zapłacą niższe podatki od dochodów,

- wprowadzenie zryczałtowanego podatku w stawce 10% przy wypłatach z IKZE, spowoduje zmniejszenie opodatkowania tych wypłat, co przyczyni się do zwiększenia poziomu zabezpieczenia emerytalnego,
 - po wprowadzeniu zmian korzyść fiskalna dla osób mniej zarabiających, opłacających podatek w stawce 18% będzie zdecydowanie mniej odczuwalna niż w przypadku osób płacących stawkę 32%,
- powinny skłonić do rozpoczęcia oszczędzania na IKZE, a tym samym w przyszłości poprawić poziom ich zabezpieczenia emerytalnego.